Թ. ՏԱՐԻ 2597 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 12 ՀՈՌԻ 4385 21 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1892 12 ՌԷՊԻՒԼ ԷՎՎԷԼ 1310 ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ.
ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعليه‌ده غلطه‌ده آره‌ولك غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.
ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	150
» »	Վեցամսեայ	75
» »	Եռամսեայ	40
Օտար երկիրներէ	Տարեկան Ֆրանք	56
» »	Վեցամսեայ »	28
Ընտիր թուղթի վրայ մասնաւոր տպագր.	Տարեկան Օսմ. Ոսկի	2
Գաւառաց թղթատարի ծախքը միասին	Ղրուշ	50

Խմբագրութեան ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն ետ չի տրուիր:

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, ՍԵՊՏ. 21/3 ՀՈԿՏ. 1892

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆՔ

ԲԵՐԱՅԻ ԳՈՐԾԵՐ

Ազգաս թաղերը չեն միայն որոց նիւթական վիճակն հոգ կը պատճառէ. Հարուստ թաղերն ալ իրենց հոգերն ունին: Արդէն, ընդարձակ տեսութեամբ մը, ո՞վ կ'ըսէ թէ հարուստներն հոգէ զերծ են: Հարուստ Թաղ մ'ալ անոր համեմատ պէտքեր ունի հոգալու: Բերա մինչեւ ցարդ իւր հարստութիւնը գործածեր է իւր կալուածները վերաշինելու և պարտքերը վճարելու: Ցայսմ մասին իւր ցուցած ճշդապահութեամբ և կանոնաւորութեամբ ստացեր է վարկ մը որ 4 %ով կը բացատրուի այսօր: Բայց այս գանձային վերակազմութեան իւր բոլոր ոյժով պարապած միջոցին, չէ կրցած ընել ամենայն ինչ որ կը սպասուէր իրմէ՝ կրթական գործին մէջ: Իգական Արուեստանոցը միակ ձեռնարկութիւնն է որ կրթական ճիւղին մէջ պատիւ կը բերէ իրեն, և Արուեստանոցը կրթական կամ արուեստական մասին վերջնական ապահովութիւն գտած հաստատութիւն մ'ըլլալէ հեռի է դեռ: Իսկ Ներսեան և միւս թաղային վարժարանք Բերայի արժանաւոր հաստատութիւններ նկատուելու համար տակաւին շատ խնամոց և մանաւանդ մեծ ծախուց կը կարօտին: Մի կողմէ դրամական-կալուածական, միւս կողմէ կրթական-արուեստական ճիւղերուն ներհակընդդէմ պահանջումներուն վերջ մը տալ կը յուսացուէր՝ Թատրոնին տարեկան հասոյթն ամբողջովին թողլով վարժարանաց հոգաբարձութեան, և ահա անցեալ երկուշաբթի աւուր հրդեհն եկաւ այս հաշիւը խանգարել առժամանակեայ կերպիւ:

—Առժամանակեայ կերպիւ, կ'ըսենք, և իրօք, կարելի չէ որ Բերացիք թողուն որ այս աւերակաց կոյտն այնպէս մնայ շաբաթներով և ամիսներով: Օրական երեք ոսկւոյ վնաս մը կայ, զոր խնայելու է թաղին սնտուկին, կամ հարիւրաւոր կարօտ տղայոց որք ձրիապէս կը կրթուին Բերայի վեց վարժարաններուն մէջ: Առ այս միակ միջոցն է որ առաջ վերաշինութեան սկսիլ: Նոր յատակագծերու պէտք չկայ: Առջի ձեւն այնքան աղէկ էր և այնքան հաւնուած, ինչպէս անցեալ օր կը նշանակուէր լրագրոյս մէջ: Թաղական Խորհրդին կը մնայ իւր մէջէն կամ դուրսէն կարող և մասնագէտ անձերէ յանձնախումբ մը կազմել, որպէս զի ապահովագրութեան դրամն ընդունելով պատկանեալ Ընկերութենէն, անմիջապէս սկսի վերաշինութեան, և գոնէ ձմրան դէպ ի վերջն աւարտէ ի նորոյ կանգնել նոյն գեղեցիկ շէնքն, որով Բերայի Թաղին պատճառեալ վնասն իւր նուազագոյն չափուն կրնայ զեղչուիլ, ձմրան վերջերն ու գարնան սկիզբներն հանդիսականները վերստին ընդունելով նոյն Թատրոնին մէջ:

—Թատրոնի՞ն մէջ: Պէ՞տք է Թատրոն:

—Զարմանալի չէ՞ որ այսպիսի խնդիր մը յարուցանողներ ալ կան: Ոմանք կը կարծեն թէ թատրոնի մը տարեկան վարձքն այնքան ապահով չէ. ուստի, ուրիշ տեսակ շէնքեր կ'առաջարկեն կանգնել հրկիզեալ շէնքին տեղ: Ապահով չէ, կ'ըսեն, որովհետեւ կը կարծեն թէ Բերայի մէջ երկու կամ աւելի Թատրոնք չեն կրնար ապրիլ, և եթէ ուրիշ Թատրոն մը շինուի, մերինը վնաս կ'ընէ. բռնող չըլլար, կամ պակաս վարձքով կը բռնուի:—Բայց եթէ երկու կամ աւելի Թատրոնք չեն կրնար ապրիլ Բերայի մէջ, Հայոց Թատրոնը կեցած ժամանակ ո՞վ պիտի ընէ 15-20 հազար ոսկի վատնէ՝ Նոր Թատրոնի մը հողին ու շէնքին համար: Նոյն անկարելութիւն աւելի եւս այնպիսի մրցակցի մը համար գոյութիւն չո՛ւնենար: Նոյն մրցակիցն ալ իւր վատնելիք դրամին տոկոսն ու ստանալիք տարեկան վարձքը չպիտի՞ հաշուէ: Հայոց Թատրոնը Բերայի ճիշդ կեդրոնն է, երկար ժամանակէ հետէ Թատրոն մը կեցած է հոն, և Բերայի ուրիշ ո՛չ մէկ կողմն աւելի յարմար տեղ աւելի հրապուրիչ Թատրոն մը կրնայ կառուցուիլ: Եւ եթէ երբեք կառուցուի, այնքան տարապայման ծախք կը պահանջէ որ կարեւոր շահ մը չի թողուր, և դրամատէրն այն դրամով անշուշտ աւելի շահաւոր կալուածներ կրնայ կառուցանել:

Մրցման երկիւղն ուրեմն անհիմն է: Կ'ըսեն թէ այս ինչ կամ այն ինչ ձեւով կալուած մը աւելի շահաւոր կ'ըլլայ:—Թերեւս: Բայց մեք փորձով գիտենք թէ տարեկան 1,000 ոսկի վարձք կրնայ առնուիլ այս Թատրոնէն, մինչ առաջարկուած նոր կալուածներուն բերելիքն յայտնի չէ, այն գերազանց պատճառաւ զի չի գիտցուիր թէ քանի՛ ոսկիով կրնան ի գլուխ հանուիլ:

Հիմա Թատրոնին ամբողջ ստորնայարկն և ճակատը դրած են, այսինքն՝ Թատրոնին իբր 2,000 ոսկւոյ արժէքով մէկ մասն արդէն կայ ու կը կենայ, և կը մնայ ապահովագրական ընկերութենէն որոշեալ գումարն առնելով, պակասը լեցնել կարճ ժամանակի մէջ, քար քարի վրայ դնելով ըստ առջի յատակաձեւին ու ծախուց տետրին: Հոս՝ ամեն ստուգութիւն կայ, մինչ հակառաջարկներուն մէջ անստուգութիւն կը տիրէ կատարեալ: Ուրիշ ինչ ձեւով ալ բան շինուի, նախ այս կեցած մասերը վար առնելու է, և անկէ ետքն ալ ո՛չ իսկ ճարտարապետները կրնան հաւաստել մեզ թէ ապահովագրական ընկերութենէն առնուելիք ստակով նոյնքան հաստատ ուրիշ բան մը կրնայ շինուիլ: Թերեւս առարկուի թէ քանի մը հարիւր ոսկի բացէն ծախք ընելով աւելի կարեւոր կալուած մ'ունենալու անփոյթ կենալու չէ Բերա: Բայց ի՞նչ ապահովութիւն կայ որ յաւելուածական ծախքը քանի մը հարիւր ոսկւով վերջանայ: Եւ յետոյ, յաւելուածական ի՛նչ գումար ալ ծախք ըլլայ, չէ՞ մի որ անոր ալ շահը վնասուել պարտի Բերա, և այն ատեն, այս նեղ ճակտով Թատրոնին տեղ որ աւելի խորունկութիւն ունի, ի՞նչպիսի տուն, ի՞նչպիսի վաճառատանց շարք մը պիտի կրնայ կառուցուիլ որ 1,000 ոսկիէն աւելի եկամուտ բերէ:

Բայց այս վիճաբանութիւնք աւելորդ են բոլորովին: Թատրոնն առջի վիճակին մէջ վերաշինել շատ պարզ և ապահով գործ մ'է, որ բնաւ նոր ծախք կամ կորուստ չսպառնար Բերայի սնտուկին: Ուրիշ ամեն խորհուրդներ կրնան յոյժ ճարտարամիտ ըլլալ բայց դժբախտաբար անորոշ են, արդիւնքն անստոյգ է, և վախ կուտան նոր բեռ մը դնելու Բերայի սնտուկին վրայ: Իսկ ամեն երկմտութիւն կրնայ վնասն երկարատեւ ընել, և տարբեր եղանակաւ մը ծանրաբեռնել Բերայի սնտուկին վիճակն: Հետեւապէս, կը կարծենք թէ խոհեմութեան գործ է շուտով սկսիլ վերաշինութեան, ի ձեռն կարող մարմնոյ մը, յորում գտնուին թէ՛ գեղարուեստէ, թէ կալուածաշինութենէ և թէ դրամական մատակարարութենէ հասկցող անձինք, մարմին մը որ լիազօր ըլլայ վերաշինութիւնն անարգել և անխափան ի գլուխ հանելու՝ կարելի եղածին չափ կարճ միջոցի մէջ:

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Պ. ՇԻՇՔԻՆ, Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարար Պ. Կիրսի փոխանորդն, որ նախարարին բացակայութեան միջոցին լիազօր իշխանութեամբ կը պաշտօնավարէ, արդէն իսկ ուշադրութիւն կը գրաւէ եւրոպեան մամլոյն մէջ, որովհետեւ իւր պաշտօնն աւելի ջատագով է ազդու քաղաքականութեան մը: Այս կամ այն խնդրոյ վրայ քանի մը ծանուցագրեր զրկեց, որոց մին տեղական լրագրաց մէջ եւս յիշուեցաւ, որով կը հաղորդէր մեծ Տէրութեանց, և ընդ նոսին գերիշխան Տէրութեան, թէ պուլկար կառավարութեան կողմէ Սվօպօտա պաշտօնական լրագրոյն մէջ հրատարակել տրուած կարծեցեալ պաշտօնագիրք կեղծ են: Այս պաշտօնագրոց հրատարակութեամբ ցոյց տալ կ'ուզուէր ռուս կառավարութեան կամ գոնէ ռուս կարեւոր անձնաւորութեանց մասնակցութիւնը Պուլկարիոյ վերաբերեալ ինչ ինչ դէպքերու:) Բայց Պ. Շիշքին աւելի կարեւոր թուղթեր ալ ղրկեր է, և իւր պաշտօնի անցած օրէն ի վեր ռուս մամուլը վերսկսած է յարձակումները Գերմանիոյ դէմ, որք Պ. Կիրսի օրով դադրած էին կամ շատ մեղմիւ տեղի կ'ունենային: Կը կարծեն հակագերման ռուս լրագիրք թէ Պ. Շիշքին վերջնապէս պիտի յաջորդէ Պ. Կիրսի: Կը կարծեն, որովհետեւ կը փափաքին: Երկար տարիներէ հետէ Ռուսիոյ հետեւած ամփոփ և խաղաղ քաղաքականութիւնն այս լրագրաց ծանր կուգայ, և իրենք կը կարծեն թէ պալքանեան և եւրոպեան գործերու մէջ Պ. Շիշքին կարող է կորով ցոյց տալ: Ռուս մամլոյն հակագերման հրատարակութեանց հետ միեւնոյն ժամանակ, Գերմանիոյ մէջ ուշադրութիւն կը գրաւեն ռուս զօրաց համախմբութիւնները Լեհաստանի մէջ: Վարշաւայի շուրջը տարեկան մեծ ռազմափորձերու կատարումը պատրուակ եղած է ռուս զօրապետներուն՝ միանգամայն կերպիւ շատ մը զօրք աւելցնելու Լեհաստանի զօրանիստերուն մէջ: Գերման զինուորականք որք սուր աչքով կը դիտեն ինչ որ տեղի կ'ունենայ ֆրանսական և ռուսական սահմանաց վրայ, Ռուսիոյ դիտումները բոլորովին խաղաղասէր չեն նկատեր՝ զօրաց այս տարապայման փոխադրման առթիւ ի Լեհաստան: Երեւակայել պէտք է որ Վարշաւայի երկաթուղւոյն վրայ սովորական կառախմբոց երթեւեկն օրերով դադրած է, ըստ պայմանադրութեան, զինուորական փոխադրմանց համար: Վերջապէս, կը դիտուի որ ուղղապէս Պ. Շիշքինէ ներշնչուող թերթ մը, Նովոյէ Վրէմիա, որ մի քանի օրէ ի վեր յաջորդաբար կը յուզէ եւրոպեան ամենէն հրատապ խնդիրները, ֆրանքեւռուս դաշնակցութեան վրայ խօսելով, կ'ըսէ. «Որչափ ալ մեր շահը պահանջէ պահպանել մեր գործողութեան ազատութիւնն և այժմէն չկապուիլ գրաւոր դաշնադրութեամբ մը, բայց քաղաքական դէպքերն երբեմն այնպիսի տարրական ոյժ մ'ունին որով յանկարծ կը շարժին դիւանագիտաց գրիչներն, և Պերլինի ու Վիեննայի քաղաքագէտք իրենց այն վիճակին կրնան բերել արդի ընթացքով որ անխուսափելի պէտք մ'ըլլայ ֆրանքեւռուս նիզակակցութեան ստորագրումը:»

ԱՖՐԻԿԵԱՆ գործոց մէջ Անգլիա նորէն փուշ եղած է ֆրանսական աչքերու: Ուկանտայի մէջ Կաթոլիկ Բողոքական բնիկներու միջեւ տեղի ունեցած ջարդէն ետքն, յորում Լուկարտ անգլիացի հրամանատարը բնիկ բողոքականաց կողմը բռնած և կաթոլիկներն ի փախուստ դարձուցած էր և յաջողած էր բնիկ Մուանկա թագաւորն եւս համոզել բողոքականութիւն ընդունելու, Արեւելեան Աֆրիկէի անգլ. Ընկերութիւնն որոշեց թողուլ Ուկանտա իր բախտին, և ինք գործել իր իրաւասութեան ներքեւ գտնուող ուրիշ ոչ նուազ ընդարձակ երկրաց մէջ: Բայց անգլիացի Միսիոնարք որք ցարդ կը գործէին յՈւկանտա, չեն ուզեր անպաշտպան թողուլ, և անգլ. կառավարութեան աջակցութիւնը կը խնդրեն: Արդ, Լոնտոնի գլխաւոր լրագրերէն ոմանք կարծիք կը յայտնեն թէ Անգլիա չի կրնար թողուլ Ուկանտայի պէս կարեւոր երկիր մը, որ Նեղոսի աղբերականց մօտ իւր կարեւոր դիրքով ուշադրութեան արժանի է, և ցարդ անգլ. ազդեցութիւն տիրած ըլլալով հոն, կարելի չէ հիմակ անտարբեր տեսնել բարբարոսութեան վերստին երեւումը, կամ գոնէ ֆրանսական տիրապետութեան հաստատումն: Հետեւապէս, կ'առաջարկեն որ անգլ. կառավարութիւնն աժան կերպիւ ձեռք ձգէ անգլ. գաղթային Ընկերութեան այս սեփականութիւնը, նկատելով մանաւանդ զի Ընկերութիւնն իւր գործոց այս ճիւղը լաւ անօրինած չլինելով, մեծ փոխարինութեան մը իրաւունք չի կրնար ունենալ: Ֆրանսական լրագիրք Լոնտոնի մէջ արտայայտուած այս խորհուրդներէն կը մակաբերեն թէ Ուկանտայի ցաւալի դէպքերուն վերջնական հետեւանքը պիտի ըլլայ բրիտանեան նոր գաղթականութիւն մ'ընել այն երկիր: Ֆրանսացիք բնականապէս Անգլիոյ չեն ներեր այս նոր երկրակալութիւն, թէպէտ Ֆրանսա ցայսվայր գործ մ'ունեցած չէ այն կողմ:

ԿԱՆԱՑԻ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆ Ի ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ. —Կրօնային վէճերն աւելի կը սաստկանան ի Հունգարիա: Անցեալ շաբթուն ի Կրօսվարտէյն հետաքրքրաշարժ դէպք մը տեղի ունեցաւ, տեսակ մը «Իգական Խորհրդարանի» մէջ: Այս քաղաք ունի տեղւոյն տիկնանց կողմէ հիմնեալ հիւանդանոց մը, ուր կ'ընդունուին ամեն ցեղէ և դաւանութենէ հիւանդներ: Հիմնադիր տիկնայք անցեալ շաբթուն հաւաքուեցան սա խնդրոյ վրայ որոշում տալու. «Պէ՞տք է պահել աշխարհիկ հիւանդապահ կիներն որք հիմա կը պաշտօնավարեն հիւանդանոցին մէջ, թէ անոնց տեղ Գթութեան Քոյրեր դնել:» Երկու կուսակցութիւնք կային դէմ առ դէմ. Կերլիչ Պառոնուհւոյն կուսակցութիւնն, որ մայրապետներ կ'ուզէր բերել, և Տիկին Թիսայի կուսակցութիւնը, կին Նախկին վարչապետին, որ իւր էրկան պէս ջերմ կալվինական բողոքական է, և անպատճառ կ'ուզէր պահել աշխարհիկ հիւանդապահ կիներն: Աւելի քան վեց հարիւր տիկնայք ներկայ էին վիճաբանութեան, և աւելի քան 60 տիկնայք խօսք ուզած էին: Տիկնանց բազմանդամ ընկերութեան մը նախագահ տիկին Կերլիչ Պառոնուհին ի նպաստ մայրապետներուն խօսեցաւ, մեծամասնութեան հաւանութեան ցոյցերով, մինչ Տիկին Թիսայի բանախօսութիւնը քանիցս ընդհատեցաւ: Բաւական յոգնած էր Տիկին Թիսա երբ տեղը նստաւ, «Մայրապետ պէտք է մեր հիւանդանոցին» աղաղակներուն մէջ: Քուէարկութենէն երեւցաւ թէ 72 անդամներ մայրապետներուն դէմ են և 483 ի նպաստ: Տիկին Թիսա բողոքեց քուէարկութեան անկանոնութեան դէմ, և դուրս ելաւ դայրացեալ: Կ'երեւի թէ աշխարհիկ հիւանդապահ կիներէ մէկն լաւ ըլլալով որ մայրապետք գուրգուրալով կը դարմանեն իրենց հիւանդներն, ինքն ալ մեծ համակրանք ցուցեր է հիւանդ պառկող Պարոններէն միոյն, զոր դարմաներ և խնամեր է աւելի քան մայրական ու քրոջական գուրգուրանօք ու հոգածութեամբ, այնպէս որ հետեւանքն աչքի զարնելու չափ որոշ կ'երեւէին իւր վրայ:

ԻՏԱԼԻԱ առեւտրական դաշնագրոյ կամ մաքսային վերաքննութեան մասին առայժմ ո՛ և է առաջարկ պիտի չընէ Փարիզի կառավարութեան, համոզուած ըլլալով թէ անօգուտ է, զի Ֆրանսա իւր նորերս ընդունած մաքսապաշտ ուղղութեան կատարեալ փորձ մը կ'ուզէ ընել:

ԲԱԳՈՒԻ քաղաքապետ Տեսպոտ Զենովիչ հետեւեալը կը հեռագրէ Տփղիսի Քաւքազ լրագրին. «Ի Բագու և շրջակայքը հնտախտը վերջնապէս դադրեցաւ: Օգոստ. 12էն ի վեր կորսուած է իւր համաճարակ բնութիւն, և օգոստ. 20էն ի վեր հնտախտէ վարակուող չէ եղած ամենեւին:»

ՉԵՀԻ միշտ խօսիլ կուտան իրենց վրայ: Ծեր Չեհք որք այս կուսակցութեան ամենէն չափաւոր մարդիկն են, որոշեր են Պոհեմիոյ նահանգային խորհրդարանին մատուցանել ծրագիր մը, որով Պոհեմիոյ Գերմաններուն և Չեհերուն հաւասար իրաւունքներ կը տրուին դպրոցներու մասին և հանրային պաշտօններու կոչուելու մասին:

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ քաղաքային պատերազմին (յամին 1862 վերջացած) մասնակցող հանրապետական բանակին հինաւուրց պատերազմիկներն ամեն տարի գումարում մը կ'ունենան: Այս տարի գումարումը տեղի ունեցաւ յՈւաշինկթըն արտասովոր ոգեւորութեամբ: Մայրաքաղաք եկած էր 105,000 օտարականաց բազմութիւն մը, որ գլխաւորաբար նախկին զինուորներէ և իրենց բարեկամներէն կը բաղկանար: Նախագահ Հարիսըն իւր տիկնոջ ծանր հիւանդութեան պատճառաւ այդ գումարման չկրնալով ներկայ գտնուիլ՝ հեռագրաւ իրեն ներկայացուցիչ կարգեց զգեր-նախագահ Մորթըն,

ՔԻԷՎԻ ռուսական նահանգին զինուորական հրամանատար Զօր. Տրակոմիրով հանգստեան պիտի կոչուի: Զօրավարը «Ռուսաց Մոլթքէն» անուանուած է, և Ռուսիայէ դուրս մեծ անուն ստացած է զինուորական նիւթոց վրայ ունեցած ընտիր երկասիրութեամբք: Ռուսիոյ ամենէն ժողովրդական զօրավարն է, զոր երիտասարդ սպայք կը յարգեն իբրեւ իրենց ուսուցիչը: Զօր. Տրակոմիրով 62 տարեկան է և բանակին մէջ ծառայած է 40 տարի:

ՀՆՏԱԽՏԻ համաճարակն ամեն կողմ կը նուազի: Ի Համպուրկ մահուց արձանագրեալ թիւն, որ սեպտ. 17ին 127 էր, սեպտ. 26ին 33ի իջաւ: Սեպտ. 26ին Փարիզի և արուարձանաց մէջ եւս 33 անձինք մեռան հնտախտէ: Համպուրկի քաղաքապետութիւնն սկսած է 150 արդեսեան ջրհորներ պեղել քաղաքին մէջ, խմելու մաքուր ջուր հայթայթելու համար բնակչաց: Պերլինի Ռայխսանձայկեր պաշտօնաթերթը կ'ըսէ թէ փորձառութիւնը ցուցած է որ շատ տեսակ վաճառքներ, ինչպէս գիրք,

---

—)(153)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԷՄԻԼ ՌԻՇՊՈՒՐ

ՍԱՆՏՐԻՅԵՈՆ

ՄԱՍՆ ՉՈՐՐՈՐԴ

ԾԻԱԾԱՆԸ

Զ

ԽԵՆԴ

Ագարակապանուհիին այլայլած դէմքը անանկ ճշմարիտ, անանկ կսկծուն վիշտ մը կ'արտայայտէր որ Կապրիէլ խորապէս զգածուեցաւ, և արցունքներ եկան աչքերէն:

—Սիրելի և բարի տիկին Լանտրի, ըսաւ միտքէն, ճշմարիտ քրոջ մը բարեկամութիւնն ունի ինծ նկատմամբ, այս պահուս անոր մէկ ապացոյցն ալ կուտայ:

Այսպէս, այնքան լաւ կը խաղար յանձն առած դերը որ յաջողած էր խաբել Շարլօթը: Նոյնը պիտի ըլլար ուրիշներուն համար ալ:

Սակայն ճշմարիտ վիշտ մը կը պատճառէր Տիկին Լանտրիին և ինքզինքը կը կշտամբէր: Անողորմ չէ՞ր:

Քիչ մնաց որ բարի ագարակապանուհիին վիզը նետուէր գոչելով.

—Ներեցէք ինծ զձեզ վշտացնելուս, ես խենդ չեմ, ընդհակառակն, հրաշալի կերպով յիշողութիւնս տեղն եկաւ:

Բայց կրնա՞ր ետ առնել հաստատ որոշումն զոր ըրած էր՝ ստանձնած դերէն դուրս չելնելու՝ Մառի-Մատըլէնին ամուսնութենէն առաջ:

Արդէն, ինչպէս ըսած ենք, անիկա կը հնազանդէր գերբնական զօրութեան մը որ ամբողջապէս կը տիրէր իր կամքին և իր բանականութեան վրայ իսկ:

Ուրեմն տոկաց իր սրտին թախիծին, և փոխանակ ագարակապանուհիին պատրանքը փարատելու, գլուխը ծռեց և կամաց կամաց դէպ իր սենեակն ուղղուեցաւ:

Այս միջոցին Թօրթիյեար ներս մտաւ: Հէք խեղանդամը փոթորիկ կերած էր և ողորմելի վիճակի մէջ կը գտնուէր, մինչեւ ոսկրները խոնաւ և մինչեւ ուսերը թրջաթաթախ:

—Սանտրիյեո՞նը փնտռելու գացեր էիր, հարցուց ագարակապանուհին. ի՛նչ խենդութիւն, սատանայ օդի: Միտք ընելու էիր որ ապաստան մը գտած է ան. բայց անոր ուր ըլլալը չգիտնալուդ պէս կը տագնապիս և խելայեղ՝ ամեն կողմ կը վազես իր ետեւը կորսնցուցնող շունի մը պէս:

«Նա՛ նայէ, յարեց Շարլօթ, ցուցնելով Սանտրիյեոնը, որ փոնդ առած էր սենեակին դրան առջեւ, փոքրիկէն առաջ հոս եկաւ և քանի մը անձրեւի կաթիլներ միայն ընդունած է:

Թօրթիյեար հաճոյքի մռլտուք մը արձակեց, քածի մը պէս մէկ քանի անգամ թօթվուեցաւ, և դողդոջուն, ամօթալից, սրունքները քսկռտելով, դէպ ի Սանտրիյեոն յառաջացաւ, ակնարկ մը կամ ժպիտ մը մուրալով:

—Խե՛ղճ տղայ, մրմնջեց Կապրիէլ. ի՛նչ սիրտ կայ այս տգեղ պատեանին տակ, և իրեն ըրած այնքան քիչ բանիս փոխարէն, ի՛նչ անձնուիրութիւն:

Քայլ մը առաւ դէպ ի կաղն և ձեռքն անոր կարկառեց:

Խեղը բռնեց զայն ուրախութեան աղաղակ մը բառնելով, ծնկան վրայ ինկաւ, և այս ձեռքը զոր առաջին անգամ կը բռնէր, ծածկեց խելացնոր համբոյրներով իր արցունքներով թրջելով զայն:

—Բարի տղա՛յ, ըսաւ Կապրիէլ յուզեալ ձայնով:

Եւ բարձրաձայն յարեց.

—Իմ ընկերակիցս կ'ընեմ քեզ, և ինծմէ ոչ նուազ արթնութեամբ պիտի հսկես Մառի-Մատըլէնին վրայ:

Քաշեց ձեռքն զոր Թօրթիյեար մեղմօրէն բռնած էր իր ձեռաց մէջ, և իր սենեակը մտաւ:

Թօրթիյեար ոտք ելաւ և անճառ արտայայտութեամբ մը նայեցաւ ագարակապանուհիին երեսը: Աչուըներուն մէջ փայլող ուրախութիւնն և իր դէմքին ճառագայթումը գրեթէ կը գեղեցկացունէին զայն:

—Ա՛հ, հիմակ գո՛հ ես, ըսաւ իրեն տիկին Լանտրի, յուսամ որ Սանտրիյեոնդ ազնիւ գտնուեցաւ քեզ նկատմամբ:

—Օ՛հ, այո, ըսաւ խեղը, երանութեան խուլ հառաչով մը:

—Բայց դուն հոս չպիտի կայնիս ցիցի պէս տնկուած, նախ անմիջապէս պիտի երթաս փոխես զգեստդ. յետոյ, մինչեւ որ ճաշին ատենը գայ, պիտի նայիս որ քեզի պէտք ունի՞ն ախոռներուն և համբարանոցներուն մէջ: Օ՛ն, երթա՛, կը տեսնես որ անհանգիստ կ'ընես մեզի:

Թօրթիյեար երկար նայուածք մը նետեց Սանտրիյեոնի սենեկին դրան և կաղն ի կաղն հեռացաւ, օդին մէջ երերցունելով իր երկար բազուկները:

Ագարակապանուհիին հրամանով, աղախինը փութաց սրբել սրահին գետինը, որ ցեխով աղտոտած էր, և սպունգով չորցունել Թօրթիյեարի վրայէն վազած ջուրը:

—Հիմակ, աղջիկս, ըսաւ տիկին Լանտրի, քիչ ետքը ժամն ութը կը զարնէ, աճապարենք. պէտք է որ գործաւորներուն եկած ատենը ապուրը պատրաստ ըլլայ. Լանտրի չուզեր որ աշխատողներն սպասցուին:

Ագարակապանուհին մտազբաղ էր և յայտնապէս մտահոգ. կ'երթար, կ'ուգար, առանց շատ ուշ դնելու ըրածին: Եւ աղախինը կը լսէր անոր կրկնելը.

—Խե՛նդ, բոլորովին խե՛նդ, կարելի՞ բան է:

Իր սենեակը մտնելուն պէս, Կապրիէլ սանտրած էր հովէն տարտղնած իր երկար մազերը, ամփոփած և կնդասեղով բռնած էր գլխուն վերեւը, յետոյ անմիջապէս սկսած էր աշխատիլ: Ղենջակներ և Թաշկինակներ ունէր խծպելու, յետոյ կարկըտելիք ճերմակեղէններ լեցուն մեծ կողով մը:

—Պէտք է որ տիկին Լանտրի գոհ ըլլայ իր ճերմակեղէնի դերձակուհիէն, կ'ըսէր միտքէն:

Եւ թերեւս այդչափ ճարպկօրէն ասեղ չէր շարժած: Աշխատած պահուն միանգամայն կը թաղուէր իր մտածմունքներուն մէջ՝ ոմանք երկիւղալի, այլք հեշտօրօր:

Լսեց որ դուռը կը բանան. գլուխը վեր չառաւ, վստահ ըլլալով որ տիկին Լանտրին է:

Սա արդարեւ կ'ուզէր տեսնել թէ ի՛նչ կ'ընէր Սանտրիյեոն:

—Ա՛հ, աղէկ, մրմնջեց, յանկարծ սփոփուելով, ի տես դերձակուհիին որ խծպելու զբաղած էր:

Պզտիկ քայլերով անոր մօտեցաւ, և գործաւորուհիին ետեւէն, կարը քննեց: Պակասութիւն մը չունէր, կէտերը կատարելապէս կանոնաւոր էին:

—Շատ աղէկ է, Սանտրիյե, ըսաւ ագարակապանուհին, բայց ինչո՞ւ այդպէս կը շտապես: Միթէ վաղը ժամանակ չէ՞ս ունենար այսօրուան սկսածդ աւարտելու:

Սանտրիյեոն գլուխը տնկեց, ժպտեցաւ Շարլօթին, յետոյ առանց բառ մը արտասանելու, սկսաւ ասեղը խոթել հանել տենդային եռանդով մը:

Ագարակապանուհին դուրս ելաւ գլուխն երերցնելով և ըսելով.

—Բա՛ն մը չի հասկցուիր ասկէց:

Ամուսինը սրահ մտած էր իր ծառաներէն և գործաւորներէն քանի մը վայրկեան առաջ:

—Ահա անիծած օդ մը, կնիկ, ըսաւ. բարեբախտաբար համբարանոցներուս մէջ գործ ունիմ մարդոցս համար: Բոլոր օրը պարկերու մէջ ցորեն պիտի լեցունենք:

—Լանտրի, արդեօք ցորեններդ և վարսակներդ չե՞ն վնասուեր:

—Ամենեւին, կնիկ. փոթորիկն էր սաստիկ վայրկեանն իսկ, որ հիմակ անցաւ, խնայեց մեզի. դժբախտաբար ուրիշ երկիրներ ծանրապէս աւրուած ըլլալու են, ցորեններն ու վարսակները հողին վրայ ջարդուած և խաղողները իրենց որթատունկերէն բզքուած են, վասն զի կարկուտ տեղաց:

Շարլօթ Սանտրիյեոնի վրայ կը մտածէր, որ ըսած էր իրեն. «Կարկուտը վնաս չպիտի հասցունէ Պ. Լանտրիի ցորեններուն, ես արգիլեցի:»

—Բայց ի՞նչ ունիս, կնիկ, յարեց ագարակապանը, նեղացա՞ծ ես ինչ ես:

—Բարեկամս, Սանտրիյեոնն է զիս վախցունողը:

—Ի՞նչ պատահեցաւ:

—Գիշերանց արթնցեր է չեմ գիտեր ո՛ր ժամուն, պատուհանէն դուրս ցատքեր է, և Աստուած գիտէ թէ ուր գացեր է:

—Ա՛լ չի դա՞րձաւ, հարցուց Լանտրի աշխուժիւ:

—Դարձաւ, բայց անանկ տարօրինակ կերպով խօսեցաւ հետս, անանկ անհեթեթ, խելքէ միտքէ դուրս բաներ ըսաւ որ շատ կը վախնամ որ հիմակ բոլորովին խենդեցած ըլլայ:

—Պարապ խօսք, ըսաւ Լանտրի:

(Շարունակելի)

ծխախոտ և կաշի, հիւանդութիւն չեն փոխադրեր, և թէ այս մասին կասկած ունեցողներ կրնան դիւրաւ այրել ծրարելու համար գործածուած թուղթերը, կրաջրով լուալ արկղերը և տակառները և 95 մաս ջրոյ և 5 մաս ասիտ ֆէնիքի խառնուրդի մէջ ապանեխել պարկերը։ Նոյն պաշտօնաթերթ կը յարէ. «Լաւագոյն օգնութիւնն որ կրնայ ընծայուիլ Համպուրկի տառապեալ խեղճերուն՝ այն պիտի ըլլայ որ Գերմանիոյ միւս մասերն իրենց առևտրական յարաբերութիւնները վերսկսին այդ քաղաքին հետ, առանց երկնչելու երևակայական վտանգներէ։» Համպուրկի խեղճերուն համար հանգանակեալ գումարը սեպտ. 20ին հասած էր 7,200,000 ղրուշի։

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆ Ի ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ.— Վառնա, 27 Սեպտ. առ Թայմզ.

«Կրթական նոր օրէնքին մօտալուտ կիրառութեան պատճառաւ Պուլկարիոյ ծովեզերեայ յունաբնակ քաղաքներուն մէջ յուզումը չի նուազիր։ Ի Վառնա հրատարակեալ Օտխէոս յունարէն լրագրին նայելով, յոյն վաճառական ժողովուրդն այնքան գրգռեալ է որ գործառնութիւնք գրեթէ բոլորովին դադրած են։ Ի Սոզոբոլիս դպրոցական հոգաբարձութիւնք իմացուցին պուլկար կրթական վերատեսչին թէ աւելի աղէկ կը սեպեն դպրոցները գոցել քան դպրոցական նոր օրէնքին տրամադրութեանց համակերպիլ։ Վառնայի շրջանակին մէջ յունական վարժարաններէն դեռ ո՛չ մին բացուած է, թէև ամառնային արձակուրդը վերջացաւ քանի մը շաբաթ յառաջ։

«Բայց կարծիք մը կը տիրէ թէ պուլկար կառավարութիւնը պիտի հաւանի իրաւախոհ ըլլալու, թողլով որ չգործադրուի նոր օրէնքին 10րդ յօդուածն, որուն համեմատ նախակրթարանաց մէջ ամեն ուսմունք պուլկար լեզուաւ ևեթ պէտք է աւանդուին։ Քաղկեդոնի արքեպիսկոպոս Գերասիմոս Լախիմաս, որ Կ. Պոլսոյ յունական Պատրիարքին կողմէ ղրկուեցաւ պուլկար կառավարութեան հետ բանակցելու, այժմ ի Փիլիպէ կը գտնուի, ուր անցեալ շաբթուն եկան Պ. Ստամպուլով և Պ. Կրէքով, արտաքին գործոց նախարար։ Պուրկէզի և Կ. Պոլսոյ յոյն լրագիրք որք Պուլկարիոյ այս կողմը շատ կը կարդացուին, կրթական նոր օրէնքը կը նկատեն իբրև փորձ մը յունարէն լեզուն բնաջինջ բառնալու Պուլկարիայէն, և կառավարութեան միջամտութիւնը կը պահանջեն։»

ՀԵՏԱՔՐՔՐԱՇԱՐԺ ԽՆԴԻՐ ՄԸ ծագեցաւ Ռուսիոյ և Պելժիոյ միջև։ Պերլինի ռուս դեսպանը չի հաճիր անցագիր վաւերել Ռուսիա երթալ ուզող այն ամեն անձերու որոց կրօնքը չէ յայտնուած անցագրոյն մէջ։ Արդ, Պելժիոյ դեսպանատունն իւր հպատակաց կրօնը չի կրնար հարցունել։ Պելժիոյ Սահմանադրութիւնը չի թոյլատրեր պելժ հպատակի մը ի՛նչ կրօնք ըլլալն հարցունել։ Հետևապէս, Ռուսիա երթալ ուզող Պելժերուն անցագիրք կը մերժուին Պերլինի ռուս դեսպանատան կողմէ։

ՍՈՒՐԲ ՄԱՍՈՒՆՔՆԵՐՈՒՆ դէմ գրող Ռայխարտ անուն անձ մը, որոյ դէմ գրքոյկին դէմ դատ բացած էր Թրէվի կաթոլիկ եպիսկոպոսը, տեղւոյն գերմանական դատարանին կողմէ վեց շաբթուան բանտարկութեան դատապարտեցաւ և տպագրիչն երեք շաբթուան բանտարկութեան, որովհետև գերման օրէնքը կ՚արգիլէ Գերմանիոյ մէջ դաւանեալ կրօնից և անոնց պաշտօնեայներուն դէմ հեգնական կամ անարգական բաներ գրել։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԼՈՒՐԵՐ

Դանիէլ էֆ. Սէրովբեան, գործակալ-տնօրէն Նօրթ Բրիթիշ ընկերութեան որ ապահովագրած էր Բերայի Նոր Թատրոնը, յայտարարած է թէ պատրաստ է հատուցանել հրկիզեալ շէնքին փոխարժէքը և արտօնութիւն խնդրած է Ազգ. Պատրիարքարանէն՝ վճարելի գումարը Բերայի Թաղական Խորհրդոյն յանձնելու համար։

Զրոյց մը կայ նաև թէ յիշեալ գործակալ-տնօրէնն յայտարարած է թէ պատրաստ է Նոր Թատրոնը ինք վերաշինել տալով՝ Նախորդ վիճակին մէջ յանձնել։

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը փոխանորդ կարգած է Հաճեան Աղն. Անտոն էֆէնտին, Նօրթ Բրիթիշի գործակալութեան հետ կատարելի բանակցութեանց համար։ Երկու կողմէն երկուքական ճարտարապետներ ներկայ պիտի գտնուին բանակցութեանց, որպէս զի արբունելիք տեղեկագրոյն վրայ հարկ եղածն ի գործ դրուի։

Վաղը կամ միւս օր թատրոնին տեղը և հրկիզեալ ու չայրած մասերը պիտի քննուին և հաւանական է որ մօտ օրէն ձեռնարկուի վերաշինութեան։

Օրթագիւղի առժամեայ Թաղական Խորհուրդն երէկ իւր դիւանը կազմեց հետևեալ կերպիւ.

Մկրտիչ էֆ. Գազանճեան	Ատենապետ
Կարապետ էֆ. Խաչատուրեան	Ատենադպիր
Խաչիկ էֆ. Սրվանճեան	Գանձապետ

Ս. Խաչի տօնին առթիւ Արմաշու այս տարուան ուխտագնացութեան արդիւնքը եղած է 61,528 ղրուշ, այսինքն նախորդ տարւոյ ուխտագնացութեան արդիւնքէն քանի մը ղրուշ աւելի։

Թիֆլիզի Թերթերը կը ծանուցանեն թէ Կովկասու հայոց մէջ մտադրութիւն կայ Ռափայէլ Պատկանեանի հողէն նշխարքը Ս. Էջմիածին փոխադրել այս աշնան կամ առաջիկայ գարնան, կատարելու համար բանաստեղծի վերջին կամքը զոր յայտնած է հետևեալ քառեակով.

Կեանքիս մէջ մի հատ սին փառք ունեցայ,
Սուրբ Էջմիածնում Թաղվել ցանկացայ,
Սիրական իմ ազգ, թէ Աստուած սիրես,
Այս իմ մի հատիկ խնդրը կատարես։

Պատկանեանի գերեզմանին վրայ արձան մը դնելու համար հանգանակութիւն բացուեր է ի Նոր-Նախիջևան։

Նոր-Դարի մէջ կը կարդանք հետևեալ լուրերը.

Լսում ենք, որ Թիֆլիսի Թեմի ժամանակաւոր կառավարութիւնն ուզում էր յանձնել Գեր. Սարգիս եպիսկոպոս Տէր-Գասպարեանին, բայց Սրբազանը, որ Սինոդի անդամ է, ցանկութիւն չունի Ս. Էջմիածնից հեռանալու։

—Երևանի Թեմի հայոց ծխական եկեղեցական ուսումնարանները բացւելու են սեպտեմբերի 15-ից։

—Ամենանորագոյն յաջորդը, որ նշանակուած է Գանձակի վիճակի համար, Հաղարծնի վանքի վանահայր Արժ. Պօղոս վարդապետն է։

—Բագուի և Շամախու Թեմի քարոզիչ Արժ. Կիւրեղ Ծ. վարդապետ Սրապեանը Դիլիջանի վրայով ուղևորուեց Ս. Էջմիածին, ուր կանչել են նրան. իսկ թէ ինչ բանի համար՝ առ այժմ յայտնի չէ։

—Շաբաթ օրը, օգոստոսի 29-ին, Վանքի աւագ եկեղեցում Հրատարակչական ընկերութեան նախաձեռնութեամբ հոգեհանգիստ կատարուեց հանգուցեալ բանաստեղծ Ռափայէլ Պատկանեանի համար։ Ներկայ էր կոնսիստորիայի նախագահ Արժ. Համազասպ Վարդ. Համազասպեանը, շատ քահանաներ, մամուլի ներկայացուցիչներ և ստուար բազմութիւն։ Պատարագից յետոյ Արժ. Համազասպ վարդապետը մի կարճառօտ դամբանական խօսեց. յետոյ ուսուցիչ Պ. Ստեփան Մալխասեանը իւր գրած մի երկար յօդուած կարդաց Ռափայէլ Պատկանեանի գրական գործունէութեան մասին։

—Թիֆլիսից մի քանի վերստ հեռու գտնուած Կրծանիսի Միրանաւոր եկեղեցում, որ ուխտատեղի և մասամբ ամառանոց է, կիրակի, օգոստոսի 30-ին, հոգեհանգիստ կատարուեց Ռափայէլ Պատկանեանի համար, որից յետոյ ուխտաւոր-ամառանոցների մէջ ժողովարարութիւն եղաւ, որի մի մասը պիտի յատկացուի հանգուցեալ բանաստեղծի ընտանիքի օգտին, միւս մասը մահարձանի բացմանը։

—Ս. Էջմիածնից այս օրերս մեզ հաղորդել էին, որ այնտեղ մտածում էին Արժ. Գիւտ քահ. Աղանեանցին տեղափոխել Թիֆլիսի Վանքի աւագ եկեղեցուց։ Այժմ այդ մտածմունքն արդէն իրագործուած է. այս օրերս Ս. Էջմիածնից Թիֆլիսի կոնսիստորիայի վրայ հրաման է եկել, որով Արժ. Գիւտ քահանան Վանքի աւագ եկեղեցուց, որի վրայ կարգուած էր նա կաթողիկոսի հրամանով, տեղափոխւում է Կուկիոյ Ս. Աստուածածին եկեղեցին։

—Մոսկուայից ստացած նամակից իմանում ենք որ Պ. Ս. Շահազիզը արդէն դուրս է եկել Ղրիմից դէպ ի Մոսկուա։

Զորեքշաբթի աւուր թուով պիտի հրատարակենք Արմաշու ուխտագնացութեան նկարագրութիւնը զոր հաղորդած է մեզ Գասպար էֆ. Նեմցէ։

Ներքին լուրեր

ՄԷՎԼՈՒՏ.— Այսօր Իսլամաց Մարգարէին ծննդեան տօնն ըլլալով, երէկ գիշեր մայրաքաղաքիս մզկիթներու մինարէները, հանրային ու մասնաւորաց շէնքերն և օսմանեան մարտանաւք լուսազարդուած էին և մզկիթներու մէջ հանդիսաւոր բարեմաղթութիւնք եղան վասն կենաց Վեհ. Սուլթանին։

Այսօր ևս Համիտիյէ մզկիթին մէջ ի ներկայութեան Վեհ. Սուլթանին հանդիսաւոր կերպիւ տեղի պիտի ունենայ Մարգարէին ծննդեան գրքի ընթերցումը։

Բոլոր Նախարարք և բարձրաստիճան պաշտօնատարք այսօր ի կայս. պալատ պիտի երթան իրենց շնորհաւորութիւնները մատուցանելու համար։

—Կայս. Իրատէի մը համաձայն, Մէվլուտի տօնին առթիւ երէկ կեդրոնական բանտէն ազատ արձակուեցան 43 բանտարկեալներ, որք աւարտած էին իրենց պատժոյն երկու երրորդ մասը։ Այս անձինք երիցս «փատիշահըմ չօգ եաշա» աղաղակեցին։

Կայս. սոյն հրամանն հեռագրաւ հաղորդուած է նաև նահանգաց ու գաւառաց։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ.— Հիլէ գաւառին (Պասրա) կառավարիչ անուանեցաւ Ալի Րիզա էֆէնտի, Նախկին օգնական կուսակալութեան Նէճտի։

Պրուսայի Նահանգին Սանճագլը գաւառակին գայմագամ անուանեցաւ Միլքիյէ վարժարանի շրջանաւարտներէն Րիզա պէյ։

Սանիյէի երկրորդ աստիճան՝ Կրթական Նախարարութեան քննիչ յանձնաժողովոյ անդամներէն Բադրի պէյի և Մէարիֆի բարձրագոյն ժողովոյ առաջին քարտուղար Նաիլ պէյի։

Երկրորդ կարգի Մէճիտիյէ պատուանշան տրուեցաւ Մշոյ կառավարիչ Հասիպ փաշայի։

Լիաքաթի ոսկի չքադրամ՝ Նիկոմիդիոյ Ատաբազար գաւառակին գայմագամ Մէհմէտ Նէճիպ պէյի։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՄՈՒՆՔ.— Առողջապահական Վարչութիւնն հնտախտի դէպքերու վրայ հետևեալ տեղեկագիրը մատուցած է կայս. պալատան առաջին քարտուղարութեան.

Պաթումի օսմանեան հիւպատոսը սեպտեմբեր 16 թուականաւ հեռագրած է թէ սեպտեմբեր 15ի գիշերն ի Պաթում հնտախտէ երկու մարդեր վարակուեր են, բայց մահ չէ պատահեր։ Կերչի ու Օտեսայի օսմանեան հիւպատոսք սեպտեմբեր 17 թուականաւ հեռագրած են թէ, ըստ հրատարակութեան պաշտօնական լրագրոյն, սեպտ. 13էն 17, ի Կերչ հնտախտէ 21 դէպք ու 21 մահ և յՕտեսա՝ 10 դէպք ու 4 մահ։

Գամարանի մաքրանոցին մէջ քարանթինա սպասող զինուորներէ սեպտ. 15ին 8 մահեր պատահեր են և սեպտ. 16ին մէկ մահ։

Սեպտ. 18ին Կարնոյ քաղաքին մէջ մարդ մը հնտախտէ մեռեր է, սակայն շրջակայից մէջ ո և է դէպք ու մահ չէ պատահած։

Տրապիզոնի քաղաքին, նահանգին միւս կողմերուն և Վանայ Աղբակ, Մահմուտի ու Արճէշ գաւառակներուն մէջ հանրային առողջութիւնը գոհացուցիչ է։

Երէկ գիշեր երկաթուղւոյ կառախումբով ի Ճիսրը Մուսթաֆա Փաշա 109 ուղևորներ ժամանելով քարանթինայի ենթարկուեր են; 34 ուղևորներ աւարտելով քարանթինայի պայմանաժամն ազատ անցագիր ստացած են։ Հանրային առողջութիւնը գոհացուցիչ է։

Սեպտ. 18ին ի Սինոպ քարանթինա սպասող առագաստանաւ մը քարանթինայի պայմանաժամն աւարտելով ազատ անցագիր ստացած է։ Քարանթինա սպասող 9 շոգենաւերու և 20 առագաստանաւերու 560 նաւաստեաց և 490 ուղևորաց ինչպէս նաև քարանթինայի չղթային պահապան զինուորաց առողջական վիճակն և Սինոպի ու շրջակայից մէջ հանրային առողջութիւնը գոհացուցիչ են։

Ի Գավագ քարանթինա սպասող 3 շոգենաւերու ու 7 առագաստանաւերու 728 ուղևորաց և 152 նաւաստեաց առողջական վիճակը գոհացուցիչ է։

ՆԱԽԱԳԱՀ
Առողջապահական Ժողովոյ

—Տրապիզոնի կուսակալութիւնը սեպտեմբեր 20 թուականաւ հեռագրած է կայս. պալատան առաջին քարտուղարութեան՝ թէ սեպտ. 19էն 20 ևս Տրապիզոնի քաղաքին, մաքրանոցներուն և նահանգին միւս կողմերուն մէջ հնտախտի ո և է դէպք չէ պատահած. Քարանթինայի չղթային պահապան զինուորաց ու ոստիկան-զինուորաց առողջական վիճակը գոհացուցիչ է։

—Սինոպի մաքրանոցին վերատեսուչն ևս նոյն թուականաւ հեռագրած է թէ քարանթինա սպասող նաւերու նաւաստեաց և ուղևորաց ինչպէս նաև քարանթինայի չղթային պահապան զինուորաց առողջական վիճակն ու Սինոպի մէջ հանրային առողջութիւնը գոհացուցիչ է։

—Ֆրանսական կառավարութիւնը Պատուոյ Լէգէոնի հինգերորդ աստիճանը նուիրած է Մարսիլիոյ օսմանեան հիւպատոս Մավրօյէնի պէյի։ Կայս. Իրատէ մը արտօնած է անոր գործածութիւնը։

Րէժիի ու ծխախոտ մշակողներու միջև եղած խնդրոյն կարգադրութեանը համար կազմեալ յանձնաժողովը շաբաթ օրն աւարտեց իւր խորհրդակցութիւնները։ Այս յանձնաժողովոյ տեղեկագիրը պիտի քննուի Ելմտական Վսեմ. Նախարարին Նախագահութեամբ կազմեալ ուրիշ յանձնաժողովի մը կողմէ և նոր տեղեկագիր մը պիտի մատուցուի Բ. Դրան։

ՅՈՒՆԱՑ Ամեն. Պատրիարքը պաղառած ըլլալով, մէկ քանի օրէ ի վեր հիւանդ է; Սինոդի Նախագահութեան պաշտօնն առժամաբար կը վարէ Մագնիսայի մետրապոլիտ Տ. Ագաթանգեղոս։

ՍՕՍԻԷԹԷ ժէնէրալ ընկերութեան լուծմանը համար Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին մատուցուած աղերսագիրը Պետական Խորհրդոյ յանձնուած էր։ Պետական Խորհուրդը նկատելով որ սակաւին մէկուկէս տարի պէտք է ընկերութեան՝ կայս. Ֆէրմանով ունեցած պայմանաժամին աւարտման և նկատելով որ ընկերութեան գործառնութիւնք ո և է տագնապի մատնուած չըլլալով տակաւին դրամագլուխին ալ դպչուած չէ, որոշած է որ դրամատան լուծման արտօնութիւն խնդրող աղերսագիրը նկատողութեան չառնուի։

ԳԱՒԱՌԱԿԱՑ գայմագամներու և գիւղախումբերու միւտիրներուն ընտրութեան եղանակին համար Պետական Խորհրդոյ կողմէ պատրաստեալ կանոնագիրը վաւերացած է կայս. Իրատէով։

ԱՇԻՐԷԹՆԵՐՈՒ վարժարանին բացումն այսօր տեղի պիտի ունենայ Մէվլուտի հանդէսէն յետոյ։

ԴԱՄԸՄ ՓԱՇԱՅԻ կոյուղին փակելու համար կատարուելիք գործողութեանց հսկելու պաշտօնով՝ կայս. Հրամանաւ՝ յանձնաժողով մը կազմուած է ընդ նախագահութեամբ Ներքին գործոց Վսեմ. Նախարարին։ Յանձնաժողովը կը կազմեն Հանրօգուտ շինութեանց Նախարարութեան մասնագէտ խորհրդական Պ. Կալան, Հանրային Պարտուց վարչական ժողովին նախագահ Պ. Վինսընդ Քայլարտ, Բերայի թաղապետութեան առաջին երկրաչափ Խաճաք փաշա և երկրաչափ Պ. Լըբլէն. Նոյնպէս Քաղաքապետութեան կողմէ պաշտօնեայ մը և Առողջապահական վարչութեան կողմէ երեք պաշտօնեայներ։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ վարչութիւնն հետևեալ երկու շրջաբերական հեռագիրը ուղղած է երէկ և նախընթաց օր քարանթինայի կայարաններուն.

«Որոշմամբ առողջապահական բարձրագոյն խորհրդոյ, Տրապիզոնէն մինչև Օրտու (այս երկու նաւահանգիստներն ալ մէջն ըլլալով) տարածուող ծովեզրէն եկող նաւուց համար հաստատուած տասնօրեայ քարանթինան սեպտ. 19 հոկտ. 1 էն սկսեալ իջուցուած է հինգ օրուան քարանթինայի, որ պիտի պահուի Սինոպի մաքրանոցին մէջ։»

⁂

«Որոշմամբ առողջապահական բարձրագոյն խորհրդոյ, հինգ օրուան ամբողջական քարանթինա հաստատուած է Գարատաղի ծովեզրէն եկող այն նաւերուն համար որք ուղևոր ունին և մեկնած են սեպտ. 19 հոկտ. 1 էն սկսեալ. այս քարանթինան պիտի պահուի առողջապահական բժիշկ ունեցող նաւահանգստի մը մէջ։ Միևնոյն ծովեզրէն եկող այն նաւեր որք, ուղևոր չունենան, բժշկական խիստ այցելութեան մը պիտի ենթարկուին։»

Ընդհ. Տնօր.
ՏՈՔԹ. ՔՕԶՕՆԻ

ԵԼՄՏԱԿԱՆ Նախարար Վսեմ. Նազիֆ էֆէնտի հիւանդ ըլլալով երէկ չկրցաւ ներկայ գտնուիլ Նախարարաց Խորհրդոյ Նստին։

ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ Սնտուկին կողմէ վաքֆ կալուածոց փոխարէն փոխատուութիւն ընելու եղանակին համար Պետական Խորհուրդը կանոնագիր մը պիտի պատրաստէ։ Այդ կանոնագրով պիտի որոշուի նաև որ Ապահովութեան Սնտուկը՝ դրամ փոխ առնողներուն՝ անունով կամ առանց անունի չէքեր տայ որոշեալ պայմանաժամներով ինչպէս կ՚ընեն պանքաներն։ Այս կանոնագիր պատրաստուելէ ու Նախարարաց Խորհրդոյ կողմէ քննուելէ յետոյ՝ պիտի մատուցուի Վեհ. Սուլթանին։

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ Կիւսթէնճէ Ռումէլի ընկերութեան Կ. Պոլսոյ գործակալութիւնը Գալացէն սեպտ. 11/23 թուականաւ հեռագիր մը ստացած է որ կը յանձնարարէ նմա ծանուցանել առ որ հարկ է, թէ Սև ծովու օսմ. նաւահանգիստներէն ղրկուող հետևեալ կենդանեաց ու ապրանաց ի Ռումանիա ներմուծումն արգիլուած է. խոզ, ձի, ուղտ, եղան մորթ, ամեն տեսակ ձկնեղէն՝ թարմ կամ աղած, հանդերձեղէն, հաւկիթ, մուշտակ, չմաքրուած բուրդ, պանիր, կարագ, պտուղ, բանջարեղէնք և ամեն տեսակ ճարպեր։

ԻՄԹԻԱԶԻ ոսկի չքադրամ տրուած է Բ. զօրաբանակին (Ա. Պոլիս) Գ. զօրաբաժնին հրամանատար Ֆէրիգ Աթըֆ փաշայի։

ՆԱՒԱՅԻՆ նախարարութիւնն որոշած է սուզակներու գումարտակին վրայ երկու գումարտակներ ևս աւելցնել։

ԱՐԿԱԾՔ.—Բժշկական վարժարանին մէջ աշխատող Մէհմէտ անուն ներկարար մը նախընթաց օր բարձր տեղէ մը վար իյնալով գլխէն ու կուրծքէն վիրաւորուեցաւ։ Թէև հարկ եղած դարմաններն եղան, սակայն խեղճ մարդը նոյն գիշերը մեռաւ։

—Մաքրիգիւղի շրջակայ Անպարլը գիւղին մէջ Խրիսթօ անուն մարդ մը գինետան մը վերի յարկին մէջ արբեցած պահուն, պատուհանէն՝ եօթ ութ կանգուն բարձրութենէ մը փողոց ինկաւ և անմիջապէս մեռաւ։

—Անցեալ օր Սկիւտարի Եէնի-Մահալլէ թաղին մէջ Ֆաթիմէ անուն քսանամեայ աղջիկ մը պարտէզը գտնուած ջրհորն իյնալով խեղդուեր է։

ՀՐԷՇ ՄԱՅՐ ՄԸ.—Սելանիկէն անախորժ և սրտաբեկ արձագանգ մը կուգայ նսեմութեան քօղ մը սփռել մայրական յաւէտ դրուատեալ այն գութին և գորովին վրայ, որով կիներն ևեթ օժտուած կ՚ենթադրուին։ Սակայն կերևի թէ այդ անհուն գորովն ալ երբեմն իր չքացումը կունենայ, սև ամպ մը բերելով մայրութեան սպիտակափառ հորիզոնին վրայ։

Սելանիկցի դերձակ Խրիսթոյի արժանաւոր կինը Ֆանի, ցաւելով ծնած իր մանուկը, որուն տակաւին աչքն հազիւ լոյս տեսած էր և իր կակուղ թոքերն հազիւ օդ շնչած էին, անողորմաբար կը խողխողէ։ Դանակով կը զարնէ գլխուն և կը ճեղքէ, կոկորդը կը կտրէ, և ձախ կուշտը պատռելով դուրս կը թափէ թշուառ մանուկին աղիքները։ և յետոյ, իր այս անհելի եղեռնը ծածկելու համար, անասնական պաղարիւնութեամբ մը կը պահէ զայն տան մէջ ծածուկ տեղ մը։ Սակայն կարելի՞ բան է որ ասանկ ճիւաղային անգթութիւն մը երևան չելլայ. քաղաքին ոստիկանապետ Մուսա պէյ իմանալով, անմիջապէս խուզարկութիւն կատարել կուտայ և կը գտնեն մանուկին խոշտանգուած մարմինը։

Գարշելի մայրը կը ձերբակալուի։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ հրապարակի գործոց յառաջդիմութիւնը,—եթէ յառաջդիմութիւն կայ,—տակաւին զգալի կերպիւ տեղի չունենար։ Շաբթուան մէջ հասած 3000 գրիւ կարմր ցորենն ամբողջովին վաճառեցաւ, Ռումէլիի և Ադր. Պոլսոյ տեսակներուն օխան 37 էն 38 փարայի, իսկ Ռոտոսթոյի ու Սամսոնի տեսակներու գրիւը 18¼էն 19 ղրշի։ Շաբթուան մէջ հասած 20,000 գրիւ կակուղ ցորեն և առաջուց պատրաստ գտնուածէն 10,000, ընդ ամենը 30,000 գրիւ վաճառեցաւ, Ֆիլիպէի տեսակին գինը 21 ղրուշի և Վառնայի ու Պալչըքինը 18¼էն 19ի։ Այժմ պատրաստ քանակութիւնն է 30,000 գրիւ։ Կիրքա և ագիմա ցորեն չի հասաւ, ոչ ալ եգիպտացորեն, հաճար և վարսակ։ Փոքր մաս մը գարի վաճառեցաւ գրիւը 9.87½էն 10⅛ ղրուշի։ Զանազան տեսակէ 5000 պարկ ալիւր հասաւ, որմէ նոյնքան վաճառեցաւ։ 300 պարկ լուբիա վաճառեցաւ 110էն 115 ղրուշի. 150 պարկ սիսեռ վաճառեցաւ, օխան 110 էն 115 փարայի, և նոյնքան չուշմայ՝ 94էն 100 փարայի։ Կտաւատի, կանեփի, խաշխաշի, բամպակի և կորեկի վրայ գործ չեղաւ։ Արտածելի գլխաւոր նիւթերէն, 500 հակ թիֆթիկ վաճառեցաւ, 13էն 13½ ղրուշի, ըստ տեսակին։ 25 անտուկ զանազան տեսակ ափիոն վաճառուեցաւ, օխան 85էն 103 ղրուշի, ըստ տեսակին։ Նմանապէս վաճառուեցան 350 պարկ դեղին ճէհրի, Զօրում և Թոքաթ, հին հունձքէն մնացածներու օխան 105 փարայէն 3 ղրուշի, իսկ նորերն 3½էն 3.44¼ ղրուշի։ Կապերտի վրայ բանուկ գործեր կըլլան։ Գազի խէժի վրայ գործ չկայ, իսկ խողակի ու մետաքսի վրայ շատ աննշան։ Ոգելից ըմպելիներէն 30 տակառ Նիւման ալքօոլ հասնելով, վաճառեցաւ՝ 32—34 օխան մէկ օսմ. ոսկոյ. 28 տակառ հունգարական զանազան տեսակ, նմանապէս նոր հասած, վաճառեցան 36 օխան մէկ օսմ. ոսկոյ։

Գալով գաղթաբերքերուն, 400 պարկ խահուէ հասնելով, պատրաստ գտնուածին հետ վաճառեցաւ 1500 պարկ, 100 օխան 11էն 13 օսմ. ոսկոյ։ Դրիէստէի շաքար հասաւ և վաճառեցաւ 1100 պարկ, 116էն 119 ղրուշի։ Իտալական շաքար վաճառեցաւ 240 պարկ։ 8000 պարկ Ռանկունի բրինձ հասնելով, վաճառեցաւ 5000 պարկ։ Ճապոնական բրինձէն ոչ հասաւ ոչ վաճառեցաւ։ Բանուկ գործեր բնդրոյի և մոմի վրայ։

ԳԱՏԸԳԻՒՂ բնակող հրեայ հասարակութեան՝ Ուզուն Չայըրի կողմը վայր մը ցոյց պիտի տրուի գերեզմանատան համար։ Քաղաքապետութեան կողմէ մէկ քանի պաշտօնեայք անդ պիտի երթան հարկ եղած գործողութիւնները կատարելու։

ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ «Սէտաի Մուսիքի» անուն պարբերական հանդէսի մը հրատարակման համար կայս. Իրատէ մը արտօնած է տալ խնդրուած արտօնութիւնը խնդրարկու Լևոն էֆէնտիի։

ՊՕՆԿՕՎՍՔԻ պէյի տրամադրութեանը ներքև գտնուող պաշտօնեաներէ մին՝ Բերայի, միւսը՝ Սկիւտարի և երրորդը Պոլսոյ կողմն ամեն օր պտոյտներ կատարելով հանրային մաքրութեան ու առողջութեան վրայ կը հսկեն, ապանեխական դեղեր թափելով և այլ միջոցներ ի գործ դնելով։ Պօնկօվսքի պէյ ևս ընդհանուր հսկողութիւն մը ի գործ կը դնէ։

ԱՆՁՆԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ.— Տասն և եօթ տարեկան Արիսթիտ Բօգիս անուն յոյն երիտասարդ մը որ ի Թաթավլա իր մօրաքրոջ տունը կը բնակէր, անձնասպան եղեր է ուրբաթ օր, շատ սրտաշարժ պարագաներու մէջ։ Այս երիտասարդ ճիզվիթներու Սէնթ-Բիւլչէրի քօլէժը կը յաճախէր։ Յայտնի չէ թէ որո՛ւ հինգ օսմ. ոսկի պարտք ըրած ըլլալով և չունենալով ո և է միջոց այդ պարտքին տակէն ելնելու, կը գրէ իր մօր, ուսուցչուհի Փիլիպէի մէկ վարժարանին մէջ, որ այդ գումարը ղրկէ իրեն։ Խեղճ կինը, որ իր զաւկէն բաժնուելով այդ քաղաքը գացած էր ապրուստ ճարելու և որ մեծ դժուարութեամբ կը յաջողէր, ունեցած քանի մը գիրքերը կը վաճառէ և հազիւ հազ երկու ոսկի կրնայ ձեռք բերել, զոր անմիջապէս թղթատարով իր զաւկին կը ղրկէ, ըսելով թէ այդչափ միայն կարող եղած էր ճարել։ Արիսթիտ Բօգիս անհուն յուսահատութեան մէջ կ՚իյնայ, ըստ որում չէր կրնար ազատիլ պարտքէն իր հէք մօրը ղրկած ստակով։ Խե՛ղճ տղան հոգեկան ի՛նչ անբացատրելի տառապանքի մը կը մատնուի, ուղեղային ի՛նչ սաստիկ ցնցում մը կը խեղայնէ զինք, որ անհեղ որոշում մը կուտայ. իր տունը կ՚երթայ, սենեակին մէջ կը փակուի, երկտող մը կը գրէ յայտնող թէ ինք անձնասպան կ՚ըլլար հինգ ոսկիի պարտքը չկարենալ վճարելուն։ Ապա, կեանքէ յուսահատներու այն սարսռազդեցիկ պաղարիւնութեամբ, կարգի կը դնէ իր անկողինը, մէջը կը մտնէ և ձեռքն առնելով ռեվոլվեր մը, զոր յաջողած էր տեղէ մը ձեռք ձգել, բերնին մէջ կը պարպէ զայն։ Մահը վայրկենապէս կը պարուրէ մարմինն այդ դժբախտ երիտասարդին որուն կեանքն անշուշտ պիտի ապրէր տակաւին, եթէ երեք ոսկի ալ գտնէին ազատելու զինքն իր մահացու պարտքէն։

Պ. ՔԱՅԼԱՐՏ, Նախագահ Օսմ. Հանրային Պարտուց վարչութեան, իր կնոջ հետ Պրուսա ուղևորեցաւ ներկայ գտնուելու համար չերամաբուծական վարժարանի մրցանակաբաշխութեան հանդէսին ինչպէս նաև չերամաբուծական մրցման որ տեղի պիտի ունենայ այս օրերս։

ՈՃԻՐ ԹԷ ԱՐԿԱԾ.—Միհրան էֆ. Եազմաճեանի անյայտացման ու քանի մը օր վերջ՝ ծովեզրէն դիակը գտնուելուն պարագաները ծանօթ են։ Թէև ի սկզբան ըսուեցաւ թէ Եազմաճեան էֆ. ոճրի մը զոհ գացած է, սակայն զանազան պարագայներ կարծեցունել կուտան թէ անձնասպան եղած ըլլայ։ Ոստիկանութիւնը տակաւին եզրակացութեան մը չէ յանգած իր բացած քննութեան մէջ։

ԲԱՆԿԱԼԹԻ.—Երէկ իրիկուն, ժամ 1ին միջոցները, Բանկալթիի շիտակ ճամբուն վրայ, Սէնդ-Էսբրիի մօտ, երեք չարագործք անցորդ մը շրջապատելով, ժամացոյցն ու շղթան կորզել ուզեցին։ Անցորդը բաւական քաջութեամբ ընդդիմացաւ և կը յաջողէր յարձակողներէ միոյն օձիքը բռնել, երբ չարագործին մէկը գաւազանի հարուած մը իջուց գլխուն ետևի կողմէն և զգայազիրկ գետին փռեց զայն։ Երեք անծանօթները խոյս տուին, իսկ անցորդը մօտակայ Չէզարի դեղարանը փոխադրուեցաւ ուր դարմանեցին գլխուն պատռուածքը։ Անցորդը Գում-գաբուցի հայ մըն էր. քիչ մը ինքզինքը գտնելէն վերջ, Կալաթա-Սէրայ տարուեցաւ յարձակողներուն նկարագիրն ընելու համար։ Կը յիշուի թէ քանի մը շաբաթ առաջ, դարձեալ Բանկալթիի շիտակ ճամբուն վրայ, և գրեթէ միևնոյն ժամուն, նմանօրինակ յարձակում մը եղած էր փաստաբան Գօլօլեան Աւետիս էֆէնտիի վրայ որուն ժամացոյցի շղթան ու կնիքը կորզած էին։ Տարակոյս չկայ թէ Բերայի ոստիկանութիւնը հարկ եղած ազդու հրամանները պիտի տայ Բանկալթիի պահականոցներու՝ որպէս զի աւելի աչալուրջ հսկողութիւն մը ի գործ դրուի այդ բանուկ ճամբուն վրայ։

ՀԵՌԱԳԻՐ

ՀՆՏԱԽՏԻ ԼՈՒՐԵՐ

ՀԱՄՊՈՒՐԿ, 1 Հոկտ. — Երէկ 17 վարակեալ 14 մեռեալ։

ՓԱՐԻԶ. —Հոս և ի շրջակայս, 35 վարակեալ 14 մեռեալ։

ՔՐԱՔՈՎ. —Երէկ 2 վարակեալ 2 մեռեալ։ Փոտկորցէի մօտ 1 մեռեալ։

ՓԷՇԹԷ. — Միկրոբագիտական քննութեանն երևցաւ որ ի Փէշթա տեղի ունեցած երեք կասկածելի մահեր ասիական հնտախտի հետևանք են։ (Ուրեմն, հնտախտի ի Փէշթա երևումը պաշտօնապէս ստուգուեր է։)

—ՊԵՐԼԻՆ. — Ալթօնա 9 վար. 6 մեռ.։ Շդէդին 5 վար. 1 մեռ։ Մակտէպուրկ 1 մեռ։ Քօպլենց 1 մեռ։ Տիւսէլտորֆ 1 մեռ։ Լուտվիկսլուստ 1 վարակեալ։

ՎԻԷՆՆԱ. —Տեղւոյս Առևտր. Սենեկի նախագահն առևտրական նախարարին ներկայեց վաճառական դասուն գանգատները Ռումանիոյ և Պուլկարաց կողմէ հանուած դժուարութեանց դէմ, որք իբր թէ հնտախտի դէմ զգուշութեան համար մաքսային հազար ու մէկ արգելքներ դրած են աւստրիա-հունգարական վաճառաց ներմուծման դէմ։ Նախարարը խոստացաւ խօսիլ այն երկու կառավարութեանց։

ԹԱՆՃԷ.—Ֆէզզանի մեծ-շէրիֆը մեռաւ։ Մարոքի վեհապետին անդրանիկ որդի Մուլայ-էլ-Արաֆի պիտի յաջորդէ վախճանելոյն։

ՓԱՐԻԶ.—Ներքին գործոց Նախարարութեան կողմէ կը հերքուի Ֆիկարոյի լուրը թէ գերման ընկերվարական Պ. Լիպքնէխթ արտաքսուեր է Ֆրանսական հողէն։

ԼՈՆՏՈՆ. — Լոնտոնի Միջնաքաղաքին խորհրդական անդամներէն Օլտըրմէն Նիդըլ Լորտ-Քաղաքապետ ընտրեցաւ 1892-93 տարի շրջանին համար։

ՎԻԼՀԷԼՄՍՀԱՎԷՆ. — Վիլհէլմ կայսեր եղբայր Հայնրիխ իշխան և իւր կին Անգլիա գացին։

ԻՍՄԱՅԻԼԱ, 1 Հոկտ.— Սեպտ. 21 էն մինչև 30 Սուէզի ջրանցքէն անցնող 74 նաւերու տասնօրեայ հասոյթն եղած է 1,660,000 Փրանք։

ԱՅՍՕՐՈՒԱՆ

ՓԱՐԻԶ, Հոկտ. 2.—Պ. Ռընան մեռաւ։ (Պ. Ռընան Ակադեմիոյ անդամ և Քոլէժ տը Ֆռանս անուն ֆրանսական Համալսարանին տնօրէն էր բազում տարիներէ հետէ։ Նշանաւոր եբրայագէտ, քանի մը հատորներ գրած է Քրիստոնէութեան ծագման պատմութեան վրայ, և ի մասնաւորի Յիսուսի կեանքը։ Գրած է նաև Իսրայէլի ժողովրդեան ընդարձակ պատմութիւնն, և եբրայական ազգին ու լեզուին վրայ հնագիտական կարևոր գործեր։)

ՀԱՄՊՈՒՐԿ. —Երէկ հոս 43 վար. 21 մեռեալ։

ՕՏԵՍԱ. — Հոս հնտախտը թեթև է։ Սեպտ. 29 ին 2 մեռ. Ծագեցաւ նաև Ժիթոմիրի մէջ, ուր 17 վար. և 4 մեռ. ինչուան 30 Սեպտ։

ՓԷՇԹԱ. —Երէկ իրիկուընէ մինչև այսօր յետ միջօրէի Փէշթայի մէջ 16 անձինք վարակեցան և 6 մեռան։ Հիմա 18 հնտախտաւորք կան Փէշթայի հիւանդանոցներուն մէջ։ (Հնտախտին ի Փէշթա երևիլը նոր վտանգ մ՚է Պալքանեան երկրաց համար։)

ՓԱՐԻԶ.—Երէկ հոս և ի շրջակայս 36 վար. 10 մեռ.։ Հավր 2 վար. 3 մեռ.։

ԼՈՆՏՈՆ.— Ի Պէտֆորտ նոր ընտրութիւն կատարուելով փոխանակ Պ. Սայրէլ Փլաուըր ազատականին որ Լորտ եղած է՝ ընտրեցաւ կլատսթոնեան Պ. Հուայթպրէտ 242 քուէից առաւելութեամբ։

ՊԵԼԿՐԱՏ.—Ելմտական նախարարը զանազան վճարումներով երկրին պարտքէն զեղչեց 750 հազար Փր։

Վաճառական

ՂԱԼԱԹԻԱ, 21 Սեպտեմբեր

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ	
3 ամիս Լոնտրայի վրայ	109 7/8
3 » Փարիզի »	22 90
ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՔՕՆՍՕԼԻՏԷ	
Երէկ երեկոյ գոց. (Մրայ. Դ. Սէրի)	— —
Բերայի մէջ »	—
Առաւօտուն բացուեցաւ »	24 12 1/2
Կէս օրին	24 13
Թահվիլաթը Օսմանիյէ երէկ երեկոյ	84
» » ժամ 5ին	— —
ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԵԹՂԹՈՑ	
Փոխառութիւն Սէրի	53
» Բ. »	31 7/8
» Գ. »	24 12 1/2
ԲԱԺՆԵՏՈՄՍՔ	
Ռօսիէթէ ժէնէրալ Անգլ. Լր.	5 06
Քրէտի ժէնէրալ » »	7 30
Պանք տը Բօնս. » »	4 32
Ցօս. Շանժ է վալէօր » »	4 20
Րէժի » »	16 20
Թրամուէյ » »	590
Րումէլիի երկաթուղի Ֆր.	92
Բաժնեթուղթ Լաւրիօմի Դ. Կ.	89
ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ	
Օսմանեան ոսկի ղրշ.	100
20 ֆրանքնոց »	87 32
Անգլիական ոսկի »	110 14
Մաքր Գերմանական ոսկի »	107 20
Իմբէրիալ »	89 20
Քրիմիջ »	51 16
Րուպլ Թղթադրամ »	9 01
Մեծ. արծաթ (տարբ.) »	197
Մանր արծաթ »	101 10
Մէթալիք »	97
ասթիյէ »	— —
Տոկոս Ղալաթիոյ Սակարանի »	5

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

ՓԱՐԻԶ, 1 Հոկտեմբեր	
Ֆրանսական Ռանթ 3 %	99 80
» » 4 1/2 %	106 17 1/2
Օսմանեան քոնսօլիտէ Սէրի Դ.	22 17 1/2
Օսմ. մաքս. արժեթուղթ	475
Բրիօրիթէ Թիւրք (1890)	434 37 1/2
Օսմանեան Երկաթուղի	91 37 1/2
» Րէժիի բաժնեթուղթք	381 25
Պանք Օթօման	606 25
Քրէտի Լիօնէ	791 25
Իտալական Ռանթ 5 %	93 50
Եգիպտական միացեալ	— —
Չէք Լոնտրայի վրայ	25 18
Օսմանիյէ Օսմանեան քոնսօլիտէ)	383 75
ԼՈՆՏՈՆ, 1	
Անգլ. քոնսօլիտէ	97
Օսմ. » Սէրի Դ.	22 06
» » » Ա.	55
» » » Բ.	31 7/8
» » » Գ.	22 7/8
Օսմ. փոխառութիւն 1874	98 3/4
Փոխառութիւն 1877 (Տէֆանս Լօն)	95
Պանք Օթօման	14
Ատընի երկաթուղի	20
Գասապայի երկաթուղի	11
Եգիպտական միացեալ (իւնիֆիյէ)	99 1/2
» առանձ. (բրիվիլէժիէ) 1890	104 1/2
Տօմանիալ (փոխառ. Ռօչիլտ)	105
Փոխանակութիւն Փարիզի վրայ	25 312
ՎԻԵՆՆԱ, 1	
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	119 65
» Փարիզի »	47 50
Օսմանեան Րէժիի բաժնեթուղթք	180
» Երկաթուղի	45 80
ՊԵՐԼԻՆ, 1	
Օսմանեան Երկաթուղի	90 90
Օսմ. Րէժի	200
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	20 295
» Փարիզի »	80 70

Գործնական ընթացք շարադրութեան եւ վայելչաբանութեան Սմբատ Դաւթեանի։ Կ'ուսուցանէ շարադրելու արուեստ։ Կանոններուն հետ բառագիտութեան եւ այլ հրահանգներ։ Գին 3 ղրշ. Դագասքէր խան, Պահճէ Գափու։ 232 2—3

Տարերք Թարգ. ֆրանսերէնէ ի հայ հանդերձ քերականական գիտելեօք, ի Ս. Թէրզեանէ, Կ. Պոլիս, տպագրութիւն Պ. Ցակոբեան, գին երեք ղրուշ։ 234 3—3

ԱԶԴ

ՕՍՄ. ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՐՏՈՒՑ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

Անտառական ու Հանքագործ չինութեանց նախարարութեան և Օսմ. Հանրային Պարտուց Վարչութեան միջեւ գոյացած համաձայնութեան մը հետեւանօք, որոշուեցաւ որ Խիւտավէնտիկեարի Նահանգին կեդրոնը (ի Պրուսա) կազմուած յատուկ յանձնախումբի մը առջեւ նախորդ երկու տարիներուն պէս, քննութիւն մը անցունեն այն անձինք որք կը զբաղին խոզակի տեղական հունտերու արտադրութեամբ, յանձնախումբը պէտք եղած վկայականն յանձնէ անոնց՝ հաստատող խորչկէն հունտերու մասին ունեցած ծանօթութիւննին, վաւերացունէ օտար հաստատութեան մը կողմէ արդէն անոնց յանձնուած վկայականն, և լրագրաց մէջ հրատարակուին հնտաբուծութեան պարապելու ձեռնհաս ճանչցուած անձերու անունները։

Հետեւապէս, այն հնտաբոյծք որ կը փափագին քննութիւն մը անցունել հաստատել տալու համար իրենց ծանօթութիւնն ի մասին տարափոխիկ կամ ժառանգական հիւանդութիւններէ զերծ հունտերու պատրաստութեան, վկայական մը ձեռք բերել, կամ վաւերացունել տալ արդէն ունեցած վկայականնին, եւ տեսնել իրենց անուններուն պաշտօնապէս հրատարակուիլը եւ հանրութեան յանձնարարուիլը, կը հրաւիրուին իրենց խնդրագրերն ըստ օրինի դրոշմուած ներկայացունել, ամսոյս մինչեւ 15/27 ը, Պրուսայի նահանգին երկրագործական և հանքագործ չինութեանց մասնագէտ խորհրդականին։ Իրենց անունները պիտի արձանագրուին Պրուսայի շերամաբուծական վարժարանին յանձնուած յատուկ տետրին մէջ։

Քննութիւնները պիտի սկսին սեպտեմբեր 15/27, հետեւապէս քննուիլ փափաքողք կը հրաւիրուին ներկայանալ սոյն Թուականին Պրուսայի շերամաբուծական վարժարանը։

ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլիս 17/29 սեպտ. 3—3

ՏՐԱՊԻԶՈՆ

ՏՐԱՊԻԶՈՆ, 10 Սեպտ. 92

Աշնանային հասարակածի մէջ եմք․ ժամացոյցի սլաքն ճիշդ 3 Թուանշանին վրայ բեւեռեալ է, ամրան ջերմութիւնքն տակաւ առ տակաւ կը մեղմանան, կը բարեխառնին կամ իսպառ կանհետին, տանելով իրենց հետ դէպքերու չարաչուք տպաւորութիւնն, տպաւորութիւնք որք ամբողջ երեք ամիս կատարեալ անգործութեան և ամայութեան դատապարտեցին մեր քաղաքն․ «Քօլէր» Թէ «Քօլէրն» ճիշդ 12 շաբաթ մեր երկրին սահմանաց վրայ բանակելէ և քաղաքէս ու շրջակայներէն քանի մը զոհեր առնելէ վերջ, ձեռք առնուած արթուն հսկողութեանց և նախնական զօրաւոր դարմաններու առջեւ հուսկ ուրեմն տեղի տալով ի պարտութիւն, գնաց քաշուեցաւ մեր սահմաններէն․ Թող երթա՜յ, երթայ և ա՛լ չը դառնայ, կը մաղթենք «երեսն ի ծով կոնակն ի հով․»

—Թէեւ քաղաքիս չորս բեւեռներն 2-3 շաբաթէ ասդին քառասնապահ հսկողութեան առնուած են, բայց ինչպէս պիտի տեղեկանաք պաշտօնական զեկոյցներէ, 10-12 օրէ ի վեր ի Տրապիզոն և ի շրջակայս մահացու մ'և է դէպք պատահած չլինելուն լիայոյս եմք թէ մերձաւոր ծովու և ցամաքի հաղորդակցութեան դէմ դրուած քարանթինաներն վերցուին, առեւտրական ընդհատեալ յարաբերութիւնք մօտաւոր և հեռաւոր քաղաքաց հետ վերսկսին, տեղական մեռեալ կամ դադարեալ գործերը կեանք և ոգեւորում ստանան․ Տրապիզոն քաղաքը քառորդ դարէ մը ի վեր սասնկ ձախորդ տարի մը և չարաչուք Թուական մը տեսած և անցուցած չէր․ քօլէրայի ահն ու սարսափը քաղաքիս գրեթէ ամբողջ ազգաբնակութիւնքն գիւղերը փախցուց․ այս 2-3 ամիս էր տեղական արուարձաններն, ամբողջ Թաղեր, փողոցներ, անբնակ և ամայի հանդամանք մը զգեցած էին յորս յաճէտ կը տիրէր գերեզմանական լռութիւն․ անցելոյն ողբուր ապացոյցներն և ցաւալի իրողութիւնքն այս կարգի ծայրայեղութեանց մղած էին զտեղացիս․ քանզի 1865 Թուականին այսինքն ասկէ 27 տարի յառաջ քօլէրան անգամ մը եւս մուտ գտած էր ի Տրապիզոն։

Այդ աղէտաբեր Թուականին անգութ ուրուականն բազմաթիւ կեանքեր՝ ծեր Թէ մանուկ, երիտասարդ Թէ չափահաս անխտիր հնձած և ի գերեզման իջուցած էր, խել մը ընտանիքներ ի սուգ համակած, հայրեր անորդի, զաւակներ որբ Թողած էր․ քանի քանի նշանաւոր տուներ շիջեալփառ ձգած և դռներ փակած էր ընդ միշտ․ բայց, գոհունակութիւն երկնից, ՚տեսանք առանց սեւ ու մութ օրեր․ զի շնորհիւ մեր վեհ․ Սուլթանին հայրախնամ կառավարութեան և Ն. Կ. վեհափառութեան հրամանաւ, Նահանգիս վսեմ. կուսակալին ձեռք առած ազդու միջոցներուն, այլ եւս Տրապիզոն փրկուած է քօլէրայի վտանգէն․ ուրեմն սրտանուէր օրհնենք մեր սիրեցեալ կայսեր՝ վեհ․ Սուլթանին Թանկագին արեւն ու օրերն որ սասնկ վտանգաւոր պարագայներու մէջ հայրաբար կը տարածէ իր գթութիւնը մեր վրայ և կը փրկէ զմեզ մահուան ճանկերէ։

Սոյն խօսելով տեղական կառավարութեան ունեցած խնամատարութիւնը, արթուն հսկողութիւնն և գործնական ազդու դարմանները մեծապէս նպաստեցին համաճարակին զօրութիւնը կանխապէս ջախջախելու և արշաւանքը կասեցնելու․ այս առթիւ իբրեւ օսմ․ հպատակ և երկրին զաւակն խոնարհաբար կը մատուցանեմք մեր խորին և սրտագին շնորհակալութիւնն առ վսեմ․ կուսակալն և պաշտօնէութիւնն Նահանգիս։

Բաղդատմամբ ուրիշ քաղաքաց, մեր ունեցած զոհերն սակաւաթիւ և աննշան էին, ի շարս որոց մէկ երկու հայեր եւս զրաւեցան ի կենաց․ մանաւանդ անկարելի է մոռնալ և չյիշել Նոխազայ գիւղացի Սեդրաք Տումանեան անուն պղնձագործ հայ երիտասարդ մը որ իր ծերունի ծնողաց միակ նեցուկն եղած էր․ կը խնամէր իր ծնողքը և 3-4 մատաղատի քոյրերն․ այդ քանամեայ երիտասարդը Բլմանայի մաքրանոցին մէջ (ինչպէս կը պատմեն) քօլէրայէ կը բռնուի և ի մահ կը զրաւի։

—Գեր․ Եղիշէ վարդապետ Այվազեան, մեր նորընտիր առաջնորդն, տեղս ժամանեց և համակրալից ընդունելութեամբ իր պաշտաման գլուխն անցաւ։

Վ․ ՕՐԲԷԼԵԱՆ

ԴՈՒՐԵԱՆԻ ԳՈՐԾԵՐԸ

Հինգշաբթի աւուր «Արեւելք»ի մէջ ընթերցանք Թ. Տ. Վ. Ց. ստորագրութեամբ առ մեզ ուղղուած նամակն, յորում նամակագիրը կ'առաջարկէր Պետրոս Դուրեանի կենսագրականին հետ նաեւ նորա յուղարկաւորութեան հանդէսին նկարագիրը, գերեզմանին վրայ խօսուած դամբանականներն և իւր յիշատակին ձօնեալ ոտանաւորներն, տապանագիրն և շիրմին լուսանկարը։

Շնորհակալ եմք գրասէր նամակագրին այս խորհուրդէն։ Յուղարկաւորութեան հանդէսին մանրամասն նկարագրութիւնն և տապանագիրն և շիրմին լուսանկարը պիտի տպագրուին հրատարակելի հատորին մէջ, որպէսզի սիրեցեալ բանաստեղծին ի պատիւ և ի յարգանս՝ արժանավայել գործ մը կատարած լինինք։ Դամբանականներուն և ոտանաւորներուն մասին Մեծ. Նամակագրին տուած տեղեկութիւնները մեծ դիւրութիւն ընծայեցին մեզ կենսագրութեան համար, զորս գտնելու համար բաւական խուզարկութիւններ ըրած էինք լրագրաց մէջ և այլ և այլ անձանց քով, սակայն կատարելապէս չէինք յաջողած։

Գրեցինք անմիջապէս անոնց որոց քով հին թերթերու հաւաքածոյներ կան, եւ խնդրեցինք որ 72 տարւոյ «Եփրատ» թերթին մէջէն վերոյիշեալ դամբանականներն և ոտանաւորներն օրինակելով բարեհաճին ղրկել մեզ։

Կարծեմք գոհացուցած եղանք սոյն մեր գրով, ինչպէս յարգոյ նամակագիրն նոյնպէս բոլոր այն անձերն որք համակիր են վաղամեռիկ բանաստեղծին և կը փափաքին անոր անուան արժանի հրատարակութիւն մը տեսնել։

Հրատարակիչ

ԲԱՐՍԵՂ ԷՔՍԷՐՃԵԱՆ

1892 Սեպտ. 19

Իւսկիւտար

ՆՈՐԱՎԷՊ

ՄԻՆՉ Ի ՄԱՀ

կամ

ԲԱՐԵԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆԸ

Երեկոյ մը, երբ Լիւսի Բէյրան կը փոխէր իւր զգեստները դերասանուհեաց յատկացեալ խցիկին մէջ, զինքը հագուեցնող կնոջ դիմաց վրայ տիրող տխրութեան ուշադիր եղաւ։

Տիկին Վէրթէյլ (հագուեցնողը), այն բարի կինը որուն դէմքը գրեթէ միշտ կը ծիծաղէր, այս վայրկենիս տխուր էր և աչքերը կարմրած էին։

—Ի՞նչ ունիս Վէ՛րթէյլ, հարցուց դերասանուհին, միթէ մէ՞կը վշտացուց զքեզ։

—Ո՛հ, տիկին, գոչեց պառաւը, ոչ ոք վշտացուց զիս, այլ մեծ դժբաղդութիւն մը պատահեցաւ ինձ, ամուսինս՝ հայր Վէրթէյլ որ շէնքերու վրայ նկարչութիւն ընելով կ'ապրէր, երէկ սանդուխէն վար իյնալով սրունքը կոտրեր է և զինքը Լարիպուազիէրի հիւանդանոցը տարեր են։

—Ա՛հ, ըսաւ Լիւսի, հոգ մի՛ ըներ, մահացու հիւանդութիւն մը չէ․ բայց վաղը քեզ հետ հիւանդանոց պիտի գամ ամուսինդ տեսնելու։

Բ.

Լիւսի Բէյրան․ դերասանական աշխարհին երեւելի արուեստագիտուհիներէն մին էր, մանաւանդ երբ «տանսիրտ»ի դեր կը ստանձնէր, մեծ յաջողութեամբ կը կատարէր զայն ու կը ծափահարուէր բոլոր Թատերասէրներէ։ Ինք այնչափ գեղեցիկ չէր սակայն, ինչպէս ըսինք․ դերասանուհիի տիպարներէ մին լինելուն ամեն ոք կը պաշտէր ու կը գովէր զինքը։

Գ.

Հետեւեալ օրը, ճիշդ կէս օրին, Լիւսի տիկին Վէրթէյլի հետ կը մտնէր Լարիպուազիէրի հիւանդանոցը․ ճամբան լաթի մը մէջ լեցուցած էր տեսակ տեսակ պտուղներ։ Երբ հասան հայր Վէրթէյլի անկողնոյն մօտ, Լիւսի բարեւելով ծերունին, անոր անկողնոյն վրայ շարեց հետը բերած դեղձը, խաղողը, Թուզը, վերջապէս հազարումէկ տեսակ պտուղները։

—Ահաւասիկ համբերութիւն տուող միրգեր բերի քեզ, հա՛յր Վէրթէյլ, յարեց Լիւսի, չըսես որ խնամք չի տարինք քեզի։

Ծերունին չփոթելով պատասխանեց․

—Ո՛հ, տիկին, դուք բարի էք․․․ խիստ բարի, սակայն ասոնք ինձ համար խիստ շատ են։

Ցետոյ, աւելի ցած ձայնիւ շարունակեց․

—Այս ընտիր պտուղներէն իմ աջակողմեան դրացւոյս տուէ՛ք․․․ խե՛ղճ տղան, ոչ ոք կուգայ տեսնել զինքը․․․ եւ երկար ատեն ալ չի պիտի կարենայ ապրիլ։

Լիւսի ետին դարձաւ․ ծերունւոյն աջ կողմն անկողնոյ մը մէջ հազիւ 24 տարեկան երիտասարդ մը կը տառապէր, որուն դէմքն հիւանդութենէն պզտիկ տղու մը դէմքը դարձեր էր և որուն երկու սեւ փայլուն աչքերը սեւեռած կը մնային Լիւսիին վրայ։ Իւր մեղրամոմ դեղնութեամբ նիհար ձեռները Թողած էր վերմակին վրայ։

Այս հոգեվարքի նայուածքը Լիւսիի վրայ տպաւորութիւն մը ըրաւ, որ պահ մը վարանեցաւ։

—Կուրծքին ցաւէն պիտի մեռնի խեղճը, շարունակեց հայր Վէրթէյլ։

Այն ատեն Լիւսի մօտեցաւ երիտասարդ հիւանդին։

—Բիչ մը խաղող և քանի մը դեղձ հաճոյք կը պատճառե՞ն քեզ, բարեկամս։

—Ո՛հ, այո, տիկին, պատասխանեց հիւանդը և իւր դիմաց վրայ անհուն ժպիտ մը և ուրախութեան նշաններ երեւցան, ձեռքերը Թեթեւապէս կը շարժէին։

—Կ'աղաչեմ, ընդունեցէք ուրեմն ասոնք․․․

Եւ անոր անկողնոյն վրայ ամենէն աւելի գեղեցիկ ողկոյզներէն դրաւ։

—Երկա՞ր ատենէ ի վեր կը տառապիս, հարցուց Լիւսի։

—Այո՛, յարեց երիտասարդը, ամիսներէ՛ ի վեր․․․ դուք եղաք միակ վայրկեան մը զիս միխիթարող այս սոսկալի հիւանդութեանս մէջ․․․ ո՛հ շնորհակալ եմ․․․ յանհունս շնորհակալ․․․։

Զայս ըսելէ յետոյ, արտասուաց երկու խոշոր կաթիլներ սահեցան աչքերէն իւր դեղին այտերուն վրայ և իւր դեղնագոյն ձեռները կը փնտռէին դերասանուհւոյն ձեռները, կարծես շրթանցը մօտեցնելու համար զայնս։

Լիւսի, գուցէ առաջին անգամն ըլլալով յուզուեցաւ, յանկարծական յուզում մը զգաց նա այս լքեալ, խեղճ էակին նկատմամբ որ կը Թողուր քիչ ատենէն այս ունայն աշխարհը, գուցէ առանց ունեցած ըլլալու այս վայրկենէն զատ ուրիշ որ և է ուրախութեան նշոյլ մը։

—Անշուշտ հիմայ ընտանիք չունիս, ըսաւ Լիւսի։

Այն ատեն հիւանդը, ի պատասխանի իւր բարերարուհւոյն, խեղդուկ ձայնով մը սկսաւ իւր կեանքի պատմութիւնն ընել սապէս․

—Մանկութենէս մինչեւ ցայսօր միշտ Թշուառութեամբ անցուցած եմ օրերս։ Մայրս զիս ծնելէն ետքը մեռաւ, հայրս վերստին ամուսնացաւ և 12 տարեկան հասակիս մէջ հայրս և խորթ մայրս դռնէն դուրս վանեցին զիս, այն վայրկենէն ի վեր ամեն տեսակ արհեստներով զբաղեցայ, միշտ վաստկելու համար առօրեայ հացս, առանց բարեկամի կամ զիս սիրող մէկու մը պաշտպանութեան ներքեւ ըլլալու, մինչեւ որ հիւանդանոց մտայ։

«Մահուան դատապարտուած եմ, կորսուած եմ․․․ լաւ գիտեմ զայս։ Քանի մը օրէն, վրան պառկած սաւնս ծայրովը պիտի ծածկեն անշունչ դիակս և պիտի տանին զայն բժշկական համալսարանի ամփիթէատրոնը, անշուշտ ճեղքելու և իրարմէ բաժնելու համար բոլոր անդամներս, յօգուտ աշակերտաց։ Ո՛հ, որչափ դժբախտ եմ․․․ դիակս իսկ չի պիտի իջնէ հանգարտ ի գերեզման կամ գո՛նէ հոգւոյս մ'անգամ չի պիտի ունենամ։ Սակայն մեռնելէ առաջ կը բաղձամ խաղաղ ապրիլ քիչ մը․․․ ի՞նչ ըրած եմ ամենաբարին Աստուծոյ որ այսպէս կը լքանէ զիս․․․ սակայն, կամք Տեառն օրհնեալ եղիցի, սիրով պիտի կրեմ իմ տառապանքներս մինչեւ վերջին շունչս։ Հինգշաբթի եւ կիրակի օրերը, զիս շրջապատող հիւանդաց կ'այցելեն․․․ գո՛նէ ամեն մէկն ունի իւր մէկ կամ մէկ քանի սիրելիներն, որով այս փափաքը կ'օգնէ նոցա գէթ քիչ մ'աւելի ապրելու․․․ իսկ ես ոչ ոք ունիմ, բարեկամներէս կամ ազգականներէս ոչ ոք եկած է գէթ անգամ մը համբուրել զիս ու սփոփանք մը լինիլ վերջին օրերուս․․․

Ցետոյ սկսաւ լալ։

—Մտիկ ըրէ՛, ըսաւ Լիւսի պահ մը լռութենէ յետոյ, ամեն կիրակի պիտի գամ տեսնել քեզ, կ'ուզե՞ս․․․ Ես մէկը չունիմ որ սիրեմ․․․ ուրեմն քու պզտիկ մայրիկդ կը լինիմ։

Հիւանդը կարողութիւն չունեցաւ պատասխանելու։

Այն ատեն Լիւսի խոնարհեցուց գլուխը, համբոյր մը դրոշմեց մահուան մերձեցող երիտասարդին ճակտին վրայ ու մեկնեցաւ։

Դ.

Քանի մը օր վերջը երբ Լիւսի նախ հայր Վէրթէյլէն կ'այցելէր, ծերունին աշխուժիւ յարեց․

—Ի՞նչ ըրիր անցեալ օր դրացւոյս․․․ հիմակ անոր վիճակը բաւական լաւ է, միշտ ձեր վրայ կը խօսի․ հինգշաբթի օրուընէ ի վեր՝ օրերը, մինչեւ իսկ ժամերը կը հաշուէ․․․ Այս առաւօտ ելնելու զօրութիւն ունեցաւ․․․ սանտրուեցաւ, լուացուեցաւ և տեսէք հիմա ի՛նչպէս գունաւորուած է իւր դէմքը։

Արդարեւ երիտասարդին այտերը փոքր ինչ կարմրած էին։ Երախտագիտութեամբ ու փափկութեամբ լի, իւր սեւ ու խոնաւ աչքերը սեւեռած էին դարձեալ կնոջ վրայ, այն բարի կնոջ որ կ'ուզէր իբր որդի սիրել զինքը։

Լիւսի, նստաւ դարձեալ երիտասարդ հիւանդին անկողնոյն վրայ, ձեռքը անուշեղէններով ու պտուղներով լի։ Բոլորովին ցածէն կը խօսէր նորա հետ, յոյս տալով և միխիթարելով զինքը։

—Ո՛հ, կը մրմնջէր երիտասարդը, մահը ո՞րչափ վիշտ կը պատճառէ ինձ հիմա։

—Բայց դու չի պիտի մեռնիս, տե՛ս ինչպէս բարւոքեր է վիճակդ։

—Ո՛հ վիճակնին բարւոքեալ քանինե՞ր տեսած եմ բոլորտիքս, որք վերջապէս․․․ կը մեռնէին։

Սակայն, Լիւսի բնաւ չէր յոգնէր իւր «գթութեան քոյր»ի դերին մէջ և հետզհետէ ամեն շաբաթ՝ կիրակի և ուրբաթ օրերը կուգար իւր պզտիկ բարեկամին քով և 2 ժամ կը նստէր անկողնոյն եզրը։

Ե.

Երեկոյ մը, պատմութեանս դիւցազնուհին Թատրոն եկաւ աչքերը կարմրած եւ սուգի հագուստներ հագած։

Ժամը 4ին (Ը. Ե.) երիտասարդ հիւանդին դիակը Թաղած էին։

Լիւսի հետեւած էր դագաղին մինչեւ գերեզմանատուն։

Այն օրէն ի վեր, դերասանուհին ամեն ամիս կ'երթար ծաղկեալ պսակներով ծածկել տարաբախտ երիտասարդին հողակոյտը։

Թարգմ. Հ. ԹԱԳՒՈՐԵԱՆ

ԶՈՒԱՐՃԱԼԻՔ

Աղքատիկ բայց բարեկիրթ երիտասարդ մը, խիստ հարուստ ընտանեաց հօր մը կ'ըսէ․

—Պարոն, կը պաշտեմ ձեր դուստրը ու նորա ձեռքը կը խնդրեմ։

—Կը ներէք պարոն, աղջիկներս երկու հատ են, ո՞րը կը սիրէք։

—Որն որ կուտաք։

* * *

Պարոն մը գիշեր ատեն փողոցէ մը անցած պահուն, գող մը մօտենալով անոր՝ կոկորդը կը սեղմէ․ պարոնը ճանչնալով զայն, կ'ըսէ․

—Ճանչցայ քեզ, դուն էիր անցեալ ամիս ժամացոյցս գողցողը։

—Մեծ յոյս ունենալով նոր մը գնած ըլլալնուդ, ահա դարձեալ ձեռք ձգելու եկայ, կը յարէ գողը քաղաքավարութեամբ։

* * *

Տիկինը, իւր դերձակուհւոյն հետ խօսած միջոցին սպասուհին ներս կը մտնէ։

—Տիկին, Տօքթօրն եկաւ։

—Տօքթօ՞րը, չեմ կրնար ընդունիլ զինքը․․․ ըսէ՛ թէ հիւանդ եմ։

ԼԱՆՕԼԻՆ
ՔՐԷՄ ՏԸ ԹՈՒԱԼԷԹ
ԼԱՆՕԼԻՆ

ԼԱՒԱԳՈՅՆ դարման ընդդէմ այրուածոց կեղերուածներու։
ԳԵՐԱԶԱՆՑ մորթի պահպանման համար, մանաւանդ մանուկներու մասին, և գոյնի պահպանման։
ԼԱՒԱԳՈՅՆ դարման ընդդէմ մորթի հիւանդութեանց և ընդդէմ արիւներթութեանց։

Կը վաճառուի ամէն դեղարաններու եւ դեղօրէից ու անուշահոտութեանց մթերանոցներու մէջ։

Գործակալ եւ ներկայացուցիչ ի Կ. Պոլիս
Մ. Ս. ՖՐԷՕՅԼԻԽ
Կալաթա, Մերթէքպանի փողոց, Գրնաճեան խան։

ՍՊԱՆԴԱՐԵԱՆ
ՄԻՋՆԱԿԱՐԳ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ ԵՒ ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷԶ

Մեր Կէտիք-Փաշայի եւ Գում-Գաբուի մանկապարտէզք վերաբացուած եւ պարապմունք արդէն սկսած են։

Կէտիկ-Փաշայի Մանկապարտէզին կից ունիմք այժմ Միջնակարգ Ուսումնարան մ'եւս, որ գերմանական Իրական Ուսումնարանի (Real Schule) ծրագրով կ'աւանդէ հայերէն, Թուրքերէն, ֆրանսերէն, գերմաներէն, անգլիերէն լեզուները եւ ուսողութիւն, բնական գիտութիւնք, եւայլն։ Աղջկանց համար նաեւ ձեռագործութիւն եւ ձեռագործ։ Վարուց եւ բարուց մասին կատարեալ հոգածութիւն։

Մանկապարտէզներու համար կ'ընդունուին 2 1/2 էն մինչեւ 6 տարեկան երկու սեռի տղայք։ Աւելի տարիք ունեցողները կը մտնեն Ուսումնարան։

Իրենց զաւակաց կրթութիւնը մեզ յանձնել ցանկացող Պատ. ծնողք կը հրաւիրուին դիմել՝ Գում-Գաբուի Մանկապարտէզին համար՝ ի Ֆըչըճը փողոց, իսկ Կէտիկ-Փաշայի Մանկապարտէզին եւ Ուսումնարանին համար՝ Կէտիկ-Փաշայի գլուխը՝ Մագուլեանի ընդարձակ ու հովասուն տունը։

Հիմնադիր-Տնօրէն
Կ. Ա. ՍՊԱՆԴԱՐԵԱՆ

225 6—6

«Ալպասիէն» շոգենաւը, նաւապետ Բը՛լարք, Լիվրբուլէն սաս կ'սպասուի ընդհանուր վաճառքով հոկտ. 8ին։

Գործակալ Ալպասիէն շոգ. ընկ.
ԷՏ. ԼԱՖՈՆՏԷՆ

ԵԳՈՒՏԻ ՄՕՒԻԻ ՁԿՆ ՕՇԱՐԱԿ

Կ. Պոլիս, 15 սեպտ. 1889

Պարոնայք Սքօդ և Պօուն,

Ցօրմէ հետէ սկսած եմ գործածել ձեր Սքօդի Օշարակը, միշտ լաւ արդիւնքներ ունեցայ մանկանց խուլային և անարիւնութեան հիւանդութեանց քանի մը դէպքերու մէջ։

Իմ կարծիքս է թէ այս հաճոյ և յաջող պատրաստութիւնը միշտ նախամեծար համարուելու է ուրիշ ձկան իւղէն և կը յանձնարարեմ զայն։

ՏՐ Ա. ԱՆՏՐԷԱՏԷՍ
Նախկին բժիշկ Օսմանեան բանակի

ԹՐԱՄՈՒԷՅԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ Կ. ՊՈԼՍՈՅ

Հասոյթի ամփոփում

1892 Սեպտեմբեր 1էն մինչեւ 30

	Օրական	Ամսական
Պէշիքթաշի գիծ	5,909.24	177,277.25
Ազաքափի »	5,838.24	175,147.25
Շիշլի »	5,448.89	163,466.25

Կ. Պոլիս, 1 հոկտեմբեր, 1892

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ԻԼԱՆ

Սապըգ Շուրայի Տէվլէթ ազալըղընտան միւթէգաատ մէրհում Մէհմէտ Նէժիպ պէյին Թէրէքէսի գըսմէթը աօքէրիէէ մէհքէմէսի մարիֆէթի իլէ Թահրիր գըլընտըղընտան մէրհումը միւշարիլէյհ զիմմէթինտէ հէր քիմին ալաճաղը վար իսէ իշպու մահը շէհրը րէպիւլէվվէլին օն պիրինճի բազար կիւնիւնտէն իթիպարէն պէհէր բազար կիւնլէրի մէհքէմէի մէրգումէյէ պիլ միւրաճաա ալաճագլարընըն պէր նէհճ չէրի իսպաթ իյլէմէլէրի իլան օլունուր։

6 րէպիւլէվվէլ 310 2—3
247

ԻԼԱՆ ՊԱԶԸ ՍԷՐԱՄԲԷՐԻ

Ֆրանսըզ Թագլիտի Իզմիր իմալի սիեահ վաքէթա գըյէհէյի ճէտիտ ան 12000 իլա 18000 Փիկ 16 ղրշ. Ամէրիգա կէօնիւտէն Ֆրանսըզ Թագլիտի Իզմիր իմալի քէօսէլէ գըյէհէյի ճէտիտ.

3000 իլա 4000 Փօրթլըգ Փիկ 14 ղրշ.
9000 » 16 000 Թապանլըգ Փիկ 14 »
20000 12000

Նալըլ քէօսէլէ գըյէհէյի ճէտիտ 2000 իլա 4000 Փիկ 17 ղրշ. պէհազ վաքէթա ատէտ ան 100 իլա 200 պէհէր գըյէհէյի ճէտիտի 16 ղուրուշ։

Պէշինճի օրտաի հիւմայունի իշտէն Շամը Շէրիֆտէ քէսին լէվազիմ անպարընա Թէսլիմ գըլընմագ շարթը վէ շէրայիթը սայիրէսի իլէ միւսայէտէ օլունմագ իւզրէ մէվգի միւնագասայա գօնուլան պալատէ մուրագգամ 4 գալէմ քէօսէլէ վէ վաքէթա Փիյաթը մուրագգամմէլէրի իլէ մահալը Թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ Թարիխը միւնագասատան իթիպարէն 2 մահ միւրուրընտա գարարը գաթիսի վիրիլէճէկինտէն Փիյաթըն Թէնզիլի իլէ իթաեա Թալիպ օլանլարըն վէ նիւմունէլէրինի կէօրմէք վէ շէրայիթը սայիրէսի անլամագ իսթէէէնլէրին պէհէր կիւն մագամը Սէրասքէրի լէվազիմաթը ումումիյէ տայիրէսինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 43 1—3

ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԵԱՑ

Բաժնէից երկ[illegible] 136րդ վիճակահանութեան [illegible]

Թ.	Թր.	Թ.	Թր.	Թ.	Թր.	Թ.	Թր.
147 409	300.000	634 405	1.250	335 859	1.000	1.035.891	1.000
1 962 284	25.000	688.839	»	374.003	»	1.111.657	»
622.123	10.000	809 211	»	387.524	»	1.273.632	»
1.715.344	»	948.129	»	404.362	»	1.312 404	»
3.646	2.000	1.520.586	»	435.943	»	1.474.768	»
33 914	»	1.546 234	»	564.824	»	1.671 539	»
403.759	»	1.675 552	»	612.151	»	1.685.699	»
798.673	»	1.719 122	»	732.069	»	1.797.717	»
1.273.635	»	1.943.573	»	776.862	»	1.803.427	»
1.286.079	»	17.625	1.000	820.584	»	1.872.384	»
20.560	1.250	49.497	»	933.488	»	1.894.778	»
289.238	»	91.230	»	1 008.228	»		
436.362	»	217.560	»	1 032 840	»		

400 ֆրանք շահող Թիւեր

3 647	150.545	435.174	612.155	820 585	1.145.493	1.351.959	1 644.374	1.857.398
8	171 751	5	622.121	933.486	4	60	5	9
9	2	435.941	2	7	5	1.357.041	1.671.536	400
50	3	2	4	9	1.471.756	2	7	1.872.381
17 621	4	4	5	90	7	3	8	2
2	5	5	633.681	937.061	8	4	40	3
3	215.511	436.361	2	2	9	5	1.675.551	5
4	2	3	3	3	60	1.393.406	3	1.875.426
20 556	3	4	4	4	1.488.046	7	4	7
7	4	5	5	5	7	8	5	8
8	5	476.981	634.401	948.126	8	9	1.685 696	9
9	217.556	2	2	7	9	10	7	30
33 911	7	3	3	8	50	1.455.191	8	1 889.321
2	8	4	4	30	1.219 861	2	700	2
3	9	5	684.851	949 331	2	3	1.715.342	3
5	289.236	500.056	2	2	3	4	3	4
42 676	7	7	3	3	4	5	4	5
7	9	8	4	4	5	1.464 021	5	1.894.776
8	40	9	5	5	1.235.471	2	1.719.121	7
9	327.856	60	688.836	949.926	2	3	3	9
80	7	509.141	7	7	3	4	4	80
49 496	8	2	8	8	4	5	5	1.903 366
8	9	3	40	9	5	1.474.766	1.720 756	7
9	60	4	732.066	30	1.237.321	7	7	8
500	315.856	5	7	964.631	2	9	8	9
69.256	7	509.226	2	2	3	70	9	70
7	8	7	70	3	4	1.502.656	60	1.905.936
8	60	8	767.776	4	5	7	1.726 351	7
9	369.346	9	7	5	1.266 061	8	2	8
60	7	30	8	992.951	2	9	3	9
91.226	8	556.446	9	2	3	60	4	40
7	9	7	80	3	4	1.504.016	5	1.924.136
8	50	8	769 006	4	5	7	1.750 686	7
9	374.001	9	7	5	1 273 631	8	7	8
95.886	2	50	8	1.008 226	3	9	8	9
7	4	564.821	9	7	4	20	9	40
8	5	2	10	9	1.280 656	1 508.846	90	1.927.411
9	387.521	3	770.176	30	7	7	1.782 011	2
90	2	5	7	1 032.836	8	8	2	3
103.926	3	571.591	8	7	9	9	3	4
7	5	2	9	8	60	50	4	5
8	403.756	3	80	9	1.286.076	1.520.587	5	1 943 571
9	7	4	776.861	1.035.892	7	8	1.797.716	2
30	8	5	3	3	8	9	8	4
108.816	60	581.456	4	4	80	90	9	5
7	404.361	7	5	5	1.312.401	1.546.231	20	1.962.281
8	3	8	795.166	1.048.896	2	2	1.803.426	2
9	4	9	7	7	3	3	8	3
20	5	60	8	8	5	5	9	5
127.541	441.206	582.186	9	9	1.336 276	1.570.701	30	1 972.371
2	7	7	70	900	7	2	1.824.741	2
3	8	8	798.671	1.1 4.751	8	3	2	3
4	9	9	2	2	9	4	3	4
5	10	90	4	3	80	5	4	5
147.406	428.026	587 931	5	4	1.347.276	1.581.241	5	
7	7	2	809.212	5	7	2	1 840.691	
8	8	3	3	1.141.656	8	3	2	
10	9	4	4	8	9	4	3	
150.541	30	5	5	9	80	5	4	
2	435.171	612.152	820.581	60	1.351 956	1.644.371	5	
3	2	3	2	1.145.491	7	2	1.857.396	
4	3	4	3	2	8	3	7	

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ Անգղ. Ոսկի 1.000,000

«ՖԻՆԻՔՍ»

Հիմնեալ ի Լոնտոն յամին 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ առաւել քան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետէրք Անգղիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրեր են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 18,000,000 Անգղ. ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի վնասուց համար։ 34

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծակի ամէն կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ սաւտագրելոց, որք ունին լիագոր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած վնասներն։

Հ. ՍՈՒԱՆ և ԸՆԿ. ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ ծովու եզերաց Թիւ 11 և 12, Սանտալճը խան, Ղալաթիա, Աւստրիական Թղթատան վերեւ։

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԿ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

Ա ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	Ֆռանք	8,000,000
Պահեստի դրամ ցվերջ յունիս 1890	»	6,165,860
Տարեկան հասոյթ	» » »	14,135,925

Ընկերութիւնքս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն մեթերանոցներ և ամբակութիւններ և սոցա մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնօք

Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ

ՖՌԱՆՔՖՕՐԹՈՒԱՉ

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Դրամագլուխ ֆռանք 6,250,000 Պահեստի դրամ ֆռանք 1,270,300

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ հրդեհուոց և առագաստանաւուց վրայ բեռցուած վաճառքներ, ինչպէս նաև Թղթատարական և փոխադրական ընկերութեանց յանձնուած թանկագին նիւթեր և դրամ պարունակող ծրարներ խիստ նպաստաւոր պայմանօք և սակագնօք։ Սոյն նիւթերու վրայ մեծաքանակ գումարներ կարենալ ապահովագրելու համար Ընկ. Ֆիւնս միացած է եւրոպեան 13 լուրջ ապահովագրական հաստատութեանց հետ որոց դրամագլուխ ու պահեստի դրամն է աւելի քան 100,000,000 ֆռանք

Լիազօր ներկայացուցիչ համայն Թուրքիոյ

ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պահչէ-Գաբու, Անանիատիս խան 12, 13, 14

ԼԱՆՔԱՇԱՅՐ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ Ի ՄԱՆՉԵՍԴԸՐ

Հիմնեալ 1852 ի

Դրամագլուխ	Անգլ. Ոս.	3,000,000
91 դկ. 31ին աւանդ. տրուած գմ.		1,771,006
1891 դեկ. 31ին պահեստ		1,635,903
Հասոյթ 1891 ին		1,851,329

Այս ընկերութիւնը ընդդէմ հրդեհի կ'ապահովէ ամէն տեսակ շէնք, կահ, ապրանք, ի Պոլիս և ի շրջակայքն ինչպէս և Անատոլու նահանգաց մէջ։

THE LANCASHIRE INSURANCE COMPANY

Վնասք առանց արգելքի վճարուած։ Տեղեկութեանց համար դիմել առ գործակալութիւնն ընկերութեան, 1 և 2 Իգգլէթ փաշա խան, Ղալաթիա

ՌԻՉԱՐՏ Մ. ՊՈՆՏ

Ներկայացուցիչ

ՊՈՆՏ, ՍԷԼԼԸՐ ԵՒ ԸՆԿ.

ԴԵՂ ՋԵՐՄԻ ԵՒ ՏԵՆԴԻՒՔ

Տօքթօր Ալէքի ջերմային հիւանդութեան, այս գեղն՝ որ անխառն բաղադրութիւն մի է զօրաւոր բուսեղէնաց, է գտանահամ և ազդու կազդուրիչ ամէն տեսակ ֆիզիքական խանգարմանց, որ յառաջ կուգան ճահճախուռ վայրերու ջերմոտ կլիմային վատ ու ապականեալ օդերէն, որուն օգտակարութիւնն և ապաքինիչ առոյգ յատկութիւնն երաշխաւորեալ է նորա անհամար արդիւնքը առոյգ գիտութեամբն։ Այս ֆիզիքական խանգարումներն յառաջ կուգան օդին մէջ լողացող թունաւոր անզգալի նիւթոց միջոցաւ, որք թոքերէն անցնելով կը մտնեն արեան մէջ, կը խանգարեն լեարդն, և յառաջ կը բերեն տեսակ տեսակ ջերմեր և տենդեր, և արեան թունաւորումն, որոց առանձնացեալ նշանակն է ջերմն և սարսուռ, թաքուն ջերմ պարբերական ջերմ, ընդհատեալ ջերմն մաղձային տենդ և հրատապ տենդեր։

Թունաւորեալ օդերէ պատճառեալ հիւանդութիւնք կը պատահին այն տեղեր ուր մթնոլորտն ապականեալ և թունաւորեալ է ճահիճներէ կամ ճահճախուռ վայրերէ մահահոտ նիւթերով, կամ բաց աղբանոցներէ և ականներու ծակերէն ելած թունաւոր կազերով, զորս մարդիկ կը ծծեն շնչառութեամբ։

Ալէքի ջերմի ու տենդից դեղը կը ընէ այդ թունաւոր նիւթոց կամ կազերու ազդեցութիւնն, զորս կը գտնէ այլն մարմնոյն մէջէն, որոյ դարմանութիւնն ստուգապէս անվտանգ և անվնաս է և օգտակար առոյգ, միայն թէ տրուած հրահանգի համեմատ գործածուի։ Կը ծախուի Մինասեան և Ընկերաց Ամերիկեան վաճառատան մէջ ի Ղալաթիա Կ. Պոլիս։ 22

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՔԵԱՆ

Ն. ՓԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսիլիոյ և Պոնտոսի միջեւ կանոնաւոր ուղեւորութիւնք

Սամսոն, Տրապիզոն և Պաթում երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Սէյտ... որ սեպտ. 29ին Մարսիլիայէն և հոկտ. 10ին Կ. Պոլսէն պիտի մեկնի։

Մարսիլիա երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Վոլկա?։

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնլով,

Ա. կարգ 245 Ֆրանք

Բ. » 175 »

Ուղղակի և արագ ուղեւորութեան

Նաւուղղեքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակալատուն

ԹԻՄՈԹԷ ՐԸԳՈՒԼ

Ռոմէանէ Սիթէ Ֆրանսէ

5

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվըրփուլի և Միջերկրականի միջեւ բանող շոգենաւք

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Քառնագ	4200	Սֆինքս	3000
Ֆէրօա	4000	Օսայրիս	3000
Օսմանլը	4000	Նէֆթիս	3000
Սէսօսդրիս	3250	Բէրա	3000
Թիպս	3250	Լօթուս	800
Մէմֆիս	3250	Օլինդա	800
Մարիօթիս	3250	Սէթի	700

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և Ընկ.

Ուիթօլ խան

ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.

31 Ճէյմս Սդ. Լիվըրփուլ

EMULSION SCOTT

(ՍԳՈԴԻ ՕՇԱՐԱԿ)

ՄՈՐՈՒԻ ՁԿԱՆ ԺՈՒՏ ԻՒՂ

Իբոֆոսֆիտ որ կիր և սոտա

Պատրաստեալ ձեռամբ ՍԳՈԴԻ և ՊՕՈՒՆԻ ի Նիւ-Եորք։

Կաթին չափ ախորժահամ է

Մորիւ ձկան հում իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ, իբրոֆոսֆիդներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ Թոքախտը

Կը բուժէ անարիւնութիւնը

Կը բուժէ խոյլերը

Կը բուժէ հազը, ցրտառութիւնները

Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը

Կը բուժէ մանկանց ճողածութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, ախորժ համ ու հոտ ունի, դիւրամարս է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն։

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։

Գործակալատուք ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄՄԸՐ ԵՒ ՀԻՐԵԱԼ

Լ'ԷՔՕՆՕՄԻ ԷՆԹԷՐՆԱՍԻՕՆԱԼ

L'ECONOMIE INTERNATIONALE

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԻՒՆ, ՏՆՏԵՍՈՒԹԻՒՆ, ՀԱՐՍՏՈՒԹԻՒՆ

Ապահովագրական փոխադարձ ընկերութիւն վասն վերակազմութեան դրամագլխոյ

Հաստատեալ Գաղղիոյ Հանրապետութեան 1868 յունվար 22 հրամանագրոյն համեմատ

ԿԸ ԳՈՐԾԷ ԸՆԴ ՀՍԿՈՂՈՒԹԵԱՄԲ ԳԱՂՂԻՈՅ ՏԷՐՈՒԹԵԱՆ

Ամեն ոք գիտէ խնայողութեան կարեւորութիւնը, բայց շատ անգամ դրսեւնալով մեր խնայած և աւելցուցած ստակներն ընդունող յատուկ հաստատութիւններ կը կորսնցնենք դրամագլուխ մը կազմելու առիթն և հազար ու մէկ պատճառներ գտնելով՝ մեր խնայածստակներն յումպէտս կը վատնենք։

Փոքր գումարներով դրամագլուխ մը կազմելն ալ դժուարին և գրեթէ անկարելի է, եթէ այսպիսի ընկերութեան մը հետ մասնաւոր կապակցութիւն մի չունենանք։

Աչհաւասիկ «Լ'Էքօնօմի Էնթէռնասիօնալ» ընկերութիւնն որուն փոքր գումարներ, այսինքն ամիսը հինգ, տասը կամ վճարելով, ապագային մեր ձեռքը կ'ունենանք համեստ դրամագլուխ մը։

ԱՒԻԹԷՆ ՕԳՏՈՒԻՆՔ 265

Աւելի մանրամասն տեղեկութիւն ուզող և բաժանորդագրուիլ փափաքողները կը հրաւիրուին դիմել ի Սիրքէճի, հանրային պարտուց պաշտօնատան դիմաց, Կիւլպէնկեան խան, Թիւ 26-27. ընդհանուր տնօրէն Բ. ՇԷՀԻՐԼԵԱՆԻ կամ ընդհանուր քննիչ ԱՆԻՔՏՈՍ ԱՀԱՐՕՆԵԱՆԻ։

MERVEILLEUSE DÉCOUVERTE!

Plus d'ASTHME, Plus de SUFFOCATIONS

Les *Papiers*, les *Poudres*, les *Cigarettes*, à base de narcotiques, calment momentanément vos *souffrances épouvantables*, mais vous tuent *sûrement*.

ASTHMATIQUES!

Le SEUL CURATIF de l'ASTHME, Le SEUL REMÈDE INOFFENSIF qui GUÉRIT, c'est la

LIQUEUR DE L'ÉTOILE

du Chimiste **Lastes**, perfectionnée et préparée par Mario LECHAUX, Phⁿ-Cⁱᵉ, 164, r. Ste-Catherine, BORDEAUX

Une intéressante Notice, contenant tous les renseignements sur la *médication* et de nombreuses attestations de son efficacité, est envoyée gratis et franco à tous ceux qui la demandent.

DÉTAIL : Dans toutes les bonnes Pharmacies.

ՔԻՒՆԱՐՏ (CUNARD)

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ

Որք ամէն երկու շաբաթ կը բանին Լիվըրփուլի և Արեւելից միջեւ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ումպրիա	7718	Գադալօնիա	4845
Էդրուրիա	7718	Պօթնիա	4531
Սերվիա	7391	Սամարիա	3574
Աւրանիա	7268	Մարաթօն	2408
Բավօնիա	5587	Աթլաս	2393
Սէֆալօնիա	5517	Սարակօսա	2166
Կալլիա	4809	Թարիֆա	2246
Սիթիա	4557	Բալմիրա	2144
Ալէբբօ	2143	Թրինիտատ	899
Քէտար	1876	Մարօգգօ	1855
Շէրպուրկ	1614		

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Չ. ՃՈԼԻ գործակալ

Thomas C. Joly

Ալիքսանտր խան, Թիւ 11 Ղալաթիա

17

ԱՌԱՋՐՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Հըլլ. Անգլիոյ, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի միջեւ

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔ Ե ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալպանօ	2000	Ֆլամինկօ	1600	Բալէրմօ	3200
Անճէլօ	3000	Կալիլէօ	5500	Բանտէր	1700
Արօլլօ	5500	Կիդանօ	2200	Բլատօ	1500
Արկօ	2800	Կօդօ	1800	Բօլօ	1000
Արիօսդօ	2000	Կրօտօ	2200	Քուիդօ	2800
Պասանօ	3000	Հիրօ	2000	Ռիալթօ	4400
Պօրօտինօ	2200	Հիտալկօ	3600	Ռինալտօ	3200
Պրավօ	2000	Հինտու	7000	Ռօլլօ	3000
Պըֆֆալօ	8800	Հումպէր	1200	Ռօմէօ	3500
Գէյրօ	2600	Այակօ	5000	Ռօզարիօ	3500
Գալիպսօ	2500	Ճիւնօ	2300	Սալէրնօ	4000
Գամէօ	2100	Քէլսօ	2000	Սանդիակօ	8200
Գատօ	2000	Քօլպինօ	4200	Սաֆօ	2000
Գօմօ	2700	Քօվնօ	2200	Սիլվիօ	2000
Չիքակօ	5000	Լէօ	2000	Սօրէնտօ	4300
Գիլօ	3500	Լէանտրօ	4500	Թ. Ուիլսըն	3000
Գօլօրատօ	3400	Լիվօրնօ	3000	Թասսօ	1200
Տիգօ	2500	Մալմօ	1500	Թօլէտօ	2800
Տօմինօ	2500	Մարէնկօ	4300	Թօրքինօ	900
Տուրօ	4800	Մարդէլլօ	6500	Ուրպինօ	5000
Տրագօ	2100	Միլօ	2000	Վօլթուրնօ	5000
Տայնամօ	2600	Մուրինօ	3100	Ուէսօ	3600
Էլտօրատօ	3000	Նիրօ	2000	Զէպրա	1000
Էլէքթրօ	3200	Օրլանտօ	3000	Տիֆայնտըր	200
Ֆրամթօ	2600	Օթէլլօ	5000	Ճըմօ	200
Ֆալքօն	800	Օգրանօ	4500	Զէրօ	140
Ֆիտօ	700	Օտտօ	2000	Մօսքիթօ	120
Էճիփշըն Մոնարք					8000
Բէրսիըն Մոնարք					8000
Լըտիըն Մոնարք					8100

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւն կ'ընծայուի

Դիմել առ Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՒ ՌԻՏՕ

Գործակալք

Թիւ 17-18, Քիւչիւք Միւմ խան, Ղալաթիա

40

ՌՈՅԵԱԼ ԷՔՍՉԷՆՃ

ԱՍԻՒՐԱՆՍ ՔՕՌԲՕՐԷՇԸՆ

ԱՄԵՆԷ ՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԷ ՄԵԾ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ԼՈՆՏՈՆ 1720 ԻՆ

Դրամագլուխ աւելի քան	Անգլ. ոսկի	4,000,000
Ցարդ հրդեհի արկածից համար տուած է	»	35,000,000

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ քարաշէն և փայտաշէն ամէն տեսակ կալուածներ, կահ կարասիք և ապրանք։

Վճարմունք ամենայն կանոնաւորութեամբ և մանաւանդ առանց որ եւ իցէ ՁԵՂՋԻ կը կատարուին։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւն առնուլ փափաքողք կը հրաւիրուին դիմել առ Ընդհանուր գործակալս Ճ. Վ. ՈՒԻԹԱԼ ԵՒ ԸՆԿ. Պահճէ Գաբու, Մէյտանճըք սոքաք, Ուիթալ խան։

140

COMP RUSSE

DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

- Ի. 21/3 Օտեսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։
- » 22/4 Աղեքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակը ժամ 5ին յետ միջօրէի. Պիրէոսի ճամբով։
- » 23/5 Սեվաստոպոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։
- » 2/5 Սուրհանդակ դէպի փոքր Ասիոյ նաւահանգիստները մինչեւ Պաթում, առաւօտեան ժամ 11ին։
- » 24/6 Օտեսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։

Ալեքս.—Սեպտ. 23/5, Երեքշաբթի օրը կ'երթայ դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մինչեւ, Ջաֆֆա, Բէյրութ, Եաֆա, և Բօր-Սայիտ դառնալով։ 12

Արտօնատէր Օ. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ Լ...

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ ՃԱՆԱՊԱՐՀՈՐԴԱՑ

ԳԻԾ Կ. ՊՈԼԻՍ—ԱԴՐԻԱՆՈՒՊՈԼԻՍ—ՊԵԼԼՈՎԱ

Արեւ. Ճեպ. Թ. 2 Բշ. Եշ. Ա.	Կառ. Ճամբ. Թ. 4 Ամ. օր Ա Բ Գ	Կառ. խառն Թ. 62 Ամ. օր Ա Բ Գ	Կառ. խառն Թ. 132 Բշ. Եշ. Ա Բ Գ	Կառ. խառն Թ. 124 Ա Բ Գ	ԿԱՅԱՐԱՆՔ	Կառ. խառն Թ. 123 Ա Բ Գ	Կառ. խառն Թ. 131 Դշ. Շբ. Ա Բ Գ	Կառ. խառն Թ. 61 Ամ. օր. Ա Բ Գ	Կառ. Ճամբ. Թ. 7 Ամ. օր Ա Բ Գ	Արեւ. Ճեպ. Թ. 1 Դշ. Շբ. Ա.
ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.		ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.
7 20	8 15	6 30			Մկ. Կ. ՊՈԼԻՍ ...... ժմ.			8 32	8 22	4 00
		6 41			Գում-գաբու			8 23		
		6 53			Եէտի-գուլէ			8 07		
		7 12			Մագրիգիւղ			7 44		
		7 26			Այաթէֆանօ			7 22		
		7 45			Քիւչիւք-Չէքմէճէ			7 07		
		8 29			Սբարթա-գուլէ			6 22		
	9 33	9 05			Հատըմքէօյ			5 56	6 58	
		9 43			Չաթալճա			4 53	6 17	1 50
9 58	10 51	10 25			Գապաքճէ			4 20		
		11 27			Սինէքլի			3 29		
	12 12 12 14	12 09 12 40			ժմ. մկ. Չէրքէզքէօյ մեկնում ժամանում			2 37 2 12	4 38 4 53	12 09 12 04
12 04	12 56	1 41			Չօրլու			1 26	3 56	
		2 33			Մուրատլը-Քէօբէքլի			12 26		
		3 05			Սէյիտլէր-Չիֆթլիք			11 53		
	2 28	3 44			Լիւլէ-Պուրկազ			11 16	2 26	
2 03	2 55	4 30			Պապա-Էսքի			10 39	2 00	9 33
		5 13			Բավլօ-քէօյ			9 40		
	3 58	6 03			Ուզուն-Քէօբրիւ			8 56	12 50	
	4 16	6 47			Գուլէլի-Պուրկազ			7 46	12 51	8 09
		7 12			Ուրլի			7 14		
4 21 4 29	5 09 5 19	7 59	8 15		ժմ. մկ. ԱԴՐ. ՊՈԼԻՍ ...... մկ. ժմ.		1 25	6 25	11 37 11 22	7 14 7 09
			4 07		Գառըքէօյ		12 32			
5 26 5 31	6 12 6 32		4 57 5 17		ժմ. մկ. Մուսթաֆա բաշա մկ. ժմ		11 39 11 19		10 27 10 02	6 12 6 07
6 14 6 20	7 13 7 38		6 58 6 58		ժմ. մկ. Հարմանլը մկ. ժմ		9 54 8 48		9 19 8 59	5 23 5 18
	8 01 8 11		7 58	10 50	ժմ. մկ. Թըրնովա-Սէյմէնլի մկ. ժմ.	12 50	8 01		8 35 8 23	4 53 4 48
	8 47			11 50	Գայաճըք-Հասքէօյ	12 06			7 52	
	9 34			1 07	Եէնի-Մահալլէ	10 50			7 05	
8 38	9 59			1 49	Բաբազըլը	9 58			6 39	3 06
	10 25			2 24	Գաթօնիցա-Սթանիմաք	9 04			6 14	
9 23 9 33	10 44 11 04			2 49 3 20	ժմ. մկ. Փիլիպէ մկ. ժմ.	8 25 7 51			5 54 5 34	2 17 2 12
	11 58			4 41	Թաթար Բազարճըք մկ.	6 45			4 48	
	12 22 12 23			5 12	ժմ. մկ. Սարամպէյ մկ. ժմ.	6 00			4 17 4 16	
11 16	12 44				ժմ. Պէլօվա մկ				4 01	12 44
3 20	4 29				Սոֆիա				12 34	15
2 10	9 50				Նիշ				5 51	9 20
8 45	4 48				Պէլկրատ				10 55	30
9 40	1 20				Պուտաբէշթ				2 40	2 57
3 16	7 20				Վիէննա մկ.				8 30	30

ԴԻՏՈՂՈՒԹԻՒՆՔ

1. Ստորագծեալ վայրկեանները կը ցուցնեն իրիկուան ժամը 6էն և առաւօտեան ժամը 5.59ի միջեւ եղած գիշերուան ժամանակը։

2.—Կ. Պոլսոյ արուարձանաց ժամանակացոյցը մասնաւոր ցուցակ մըն է եղած։

3.—Ձախակողմի սիւնակաց մէջ կառախմբոց մեկնման ժամանակը պէտք է կարդալ վերէն վար, և աջակողմի սիւնակաց մէջ վարէն վեր։

4.—Թիւ 321 «խառն կառախումբը» ի Թըրնովա—Սէյմէնլի կը հաղորդակցի 7 Թիւ «պայմանադրական կառախմբին» հետ։

5.—Թիւ 322 «խառն կառախումբը» ի Թըրնովա—Սէյմէնլի կը հաղորդակցի Թիւ 4 «պայմանադրական կառախմբին» և Թիւ 131 «խառն կառախմբին» հետ։

6.—Թիւ 621 խառն կառախումբը Ուսկիւբի մէջ կը հաղորդակցի՝ Զիպէֆչէ գացող Թիւ 522 եւ Սէլանիկ գացող Թիւ 513 խառն կառախմբոց հետ։

7.—Առհճաբարձ վագոն մը աւելցուած է Թիւ 7 և 4 պայմանադրական կառախմբոց, արեւելեան ճեպընթացին չբանած օրերն, այսինքն.

Կ. Պոլսէն մեկնող Թիւ 4 կառախմբին) Կիրակի, երեքշաբթի, չորեքշաբթի ուրբաթ և շաբաթ օրերը

Պելովայէն մեկնող Թիւ 7 կառախմբին) Կիրակի, երկուշաբթի, չորեքշաբթի, հինգշաբթի եւ շաբաթ օրերը

Ուղեւորք կրնան զայն ի կիր առնուլ յաւելուածական սակ մը վճարելով։

Ա. կարգ	Բ. կարգ	
Ֆր. 10.—	Ֆր. 7.—	Կ. Պոլսէն Ադր. Պոլսոյ համար կամ փոխադարձաբար
,, 12.—	,, 9.—	Կ. Պոլսէ Փիլիպէ Պելովայի համար կամ փոխադարձաբար

8.—Արեւելեան Նեւրոպայի ժամանակը [Ա. Ե. Ժ.] 4 վայրկեան առաջ է Կ. Պոլսոյ տեղական ժամուն վրայ։

9.—Միջին Եւրոպիոյ ժամանակը [Մ. Ե. Ժ.] 32 վայրկեան ետք է Սէլանիկի ժամուն վրայ։

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ԳԻԾ ՍԷԼԱՆԻԿ—ԻՒՍՔԻՒԲ—ԶԻՊԷՖՉԷ

Կառ. խառն Թ. 512 ամէն օր	Կառ. խառն Թիւ 522 ամէն օր	ԿԱՅԱՐԱՆՔ	Կառ. խառն Թիւ 523 ամէն օր	Կառ. խառն Թիւ ամէն օր
ժ. վ.	ժ. վ.		ժ. վ.	ժ. վ.
5 10		Սէլանիկ (Պիւֆէ) ... ժմ.		10 18
5 44		Թօբսին ...... մեկ		9 41
6 21		Ամաթօվօ		9 04
6 43		Քարասուլու		8 41
6 53		Կիւմէնճէ		8 34
7 31		Կէօրկէլի		7 59
8 05		Միրաօվչէ		7 18
8 15		Սթրումիցա		7 06
8 47 8 57		Տէմիրգաբու (Պիւֆէ) ժմ. մկ.		6 32 6 17
9 42		Քրիվօլագ		5 48
10 21		Վէնից-Կրադցօ		5 00
11 08 11 18		Քէօբրիւլիւ ժմ. մկ.		4 10 4 00
12 06		Չէլէնիկօ		3 17
12 42	1 06 1 47	ԻՒՍՔԻՒԲ (Պիւֆէ) ժամ. մեկ.	2 20	2 41
	2 42	Աճառլար	1 44	
	3 15	Գումանօվա	1 07	
	3 43	Թապանօֆցէ	12 29	
	3 56	Բրէշօվա	12 04	
	4 21	Պուգաանօվցէ	11 46	
	4 34	Պօյիէնէվցէ	11 16	
		Զիպէֆչէ	11 00	
	9 58	Նիշ	5 31	
	4 48	Պէլկրատ	10 58	
	1 20	Պուտաբէշթ	2 40	
	[illegible]	Վիէննա մկ.	8 30	

ԳԻԾ ԻՒՍԿԻՒԲ—ՄԻԹՐՕՎԻՑԱ

Կառ. խառն Թիւ 622 Բշ. Դշ. Ուր. ժ. վ.	ԿԱՅԱՐԱՆՔ	Կառ. խառն Թիւ 621 Գշ. Եշ. Շբ. ժ. վ.
7 15	Իւսքիւբ (Պիւֆէ) ժամ	12 29
8 22	Էլէշան ...... մեկ.	11 36
9 17	Քաչանիք	10 59
10 27	Ֆէռիզօվից	10 12
11 20	Լիբլիան	9 11
12 12	Բրիշթինա	8 16
12 58	Վուչիթռն	7 22
1 15	Միթրօվիցա մկ.	7 00

ԹԸՐՆՕՎԱ—ՍԷՅՄԷՆԼԻ—ԵԱՄՊՕԼՈՒ

Կառ. խառն Թ. 321 Բշ. Եշ. Ա Բ Գ	Կառ. խառն Թ. 323 Կիր. Ա Բ Գ	ԿԱՅԱՐԱՆՔ	Կառ. խառն Թ. 322 Դշ. Շբ. Ա Բ Գ	Կառ. խառն Թ. 324 Բշ. Ա Բ Գ
9 15	1 40	մկ. Թրնվ.-Սէյմէնլի ժմ.	7 20	9 49
9 58	2 25	Գարաբունար	6 46	9 15
11 05	3 32	Բանէ-Մէհլէսի	5 45	8 14
12 15	4 43	Եէնի-Զաղրա	4 42	7 09
1 11	5 41	Սիմէօն-Քըրմանլը	3 41	6 18
2 00	6 30	Եամպօլու ժմ.	2 40	5 10
6 58		ժմ. Պուրկազ մկ.	9 40	

ԱԴՐԻԱՆՈՒՊՈԼԻՍ—ՏԷՏԷ ԱՂԱՃ

Կառ. խառն Թ. 221 Բշ. Դշ. և Ուր. Ա Բ Գ	ԿԱՅԱՐԱՆՔ	Կառ. խառն Թ. 222 Գշ. Եշ. և Շբ. Ա Բ Գ
7 51	մկ. Ա. Պոլիս ...... ժմ.	6 55
8 47	Ուրլի	5 58
9 33	Գուլէլի — Պուրկազ	5 30
10 10	Տիմէթօքա	4 38
11 22	Սուֆլի	3 31
12 20	Ֆիտիքլի	2 31
1 21	Ֆէրրէ	1 29
2 22	ժմ. Տէտէ-Աղաճ ...... մկ.	12 20